

Tietoturvalliseen tietoyhteiskuntaan

LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ

Tietoturvalliseen tietoyhteiskuntaan

Kansallisen tietoturvallisuusasioiden neuvottelukunnan toimintasuunnitelma

<i>Esipuhe</i>	5
<i>Kansallinen tietoturvallisuusasioiden neuvottelukunta</i>	6
<i>Tausta ja tavoitteet</i>	7
<i>Förord</i>	8
<i>Introduction</i>	9
<i>1. Edistetään kansallista ja kansainvälistä tietoturvallisuusyhteistyötä</i>	10
1.1. Kansallinen tietoturvallisuusasioiden neuvottelukunta	11
1.2. Kansainvälinen yhteistyö	12
1.3. Luottamuksen ja tietoturvallisuuden merkitys uudessa taloudessa	13
1.4. Kansallisen tason toimijoiden toimintaedellytykset	14
<i>2. Edistetään kansallista kilpailukykyä ja suomalaisen tieto- ja viestintä- alan yritysten toimintamahdollisuuksia</i>	16
2.1. Tietoturvallisuusklusteri	17
2.2. Yritysten tietoturvallisuustietoisuus	18
2.3. Helppokäyttöisiä ja yhteensopivia tuotteita sekä innovatiivisia kehittämisalueita	19
2.4. Julkisen sektorin tietoturvamennettelyjen yhteensopivuus	20
2.5. Lainsäädännön vaikutusarviointit	21
<i>3. Parannetaan tietoturvallisuusriskien hallintaa</i>	22
3.1. Tietoturvariskien arviointi ja niiden torjunnan parantaminen	23
3.2. Kansallinen tietoturvallisuusriskien tilannekuva	25
3.3. Tietoturvallisuushaavoittuvuuksien analysointimenetelmät	27
3.4. Kriittisen infrastruktuurin tietoturvallisuusjaosto	28
<i>4. Turvataan perusoikeuksien toteutuminen ja kansallinen tietopääoma</i>	30
4.1. Perusoikeuksien huomioonottaminen	31
4.2. Kansallisen tietopääoman suoja	32
4.3. Tietoverkkorikollisuus tietoturvallisuusongelmana	33
<i>5. Lisätään tietoturvallisuustietoisuutta ja -osaamista</i>	36
5.1. Tietoturvallisuustietoisuuden ja -osaamisen kartoitus sekä kehittäminen	37
5.2. Yksilöiden tietoturvallisuustietoisuuden lisääminen	38
5.3. Julkishallinnon tietoisuus	39
5.4. Sertifikaatit	40
5.5. Kansallinen tietoturvapäivä	41
<i>Kansallisia tietoturvatekijöitä</i>	42

Liikenne- ja viestintäministeriö
Ohjelmia ja strategioita 1/2004
Turvalliseen tietoyhteiskuntaan
Kansallisen tietoturvallisuusasioiden neuvottelukunnan toimintasuunnitelma

ISBN 951-723-476-7
ISSN 1457-747X

Taitto
Taittotalo Oy

Ministeri Luhtasen kuva
Peter Forsgård
Neuvottelukunnan jäsenten ja vastuusihteerien kuvat
Ko. organisaation arkisto
Muut kuvat
Antero Aaltonen

Painopaikka
Miktor

Julkaisun sähköinen versio osoitteessa
www.mintc.fi

Kansallinen tietoturvallisuusstrategia paperilta tekemiseksi

Valtioneuvosto teki 4. syyskuuta 2003 periaatepäätöksen kansallisesta tietoturvallisuusstrategiasta. Kansallisella tietoturval-lisuusstrategialla halutaan lisätä kansalaisten ja yritysten luottamusta tietoyhteiskuntaan. Strategiaan on koottu linjauksia ja toimia, joilla tietoturvallisuutta ja yksityisyyden suojaa voidaan parantaa.

Tietoturvallisuusstrategian mukaan tietoturallinen tietoyhteiskunta saavutetaan kehittämällä kansallista ja kansainvälistä alan yhteistyötä. Suomalaisten tieto- ja viestintäalan yritysten toimintamahdollisuuksia parannetaan, samoin tietoturval-lisuusriskien hallintaa. Perusoikeuksien toteutuminen ja kansallinen tietopääoma turvataan ja tietoturvallisuustietoisuutta ja -osaamista lisätään. Strategiassa esitetään tärkeimmät toimenpiteet näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.

Strategia antaa yhteiset tavoitteet valtioneuvoston, elinkeinoelämän, järjestöjen ja yksityisten kansalaisten tietoturvallisuusponnisteluille. Strategia on kansainvä-lisesti ensimmäisiä koko yhteiskunnan tietoturvan ke-hittämistä koskevia ehdotuksia. Se palkittiin parhaana eurooppalaisena turvallisuustoiminnan periaatteena marraskuussa 2003.

Tietoturvallisuuden kehittämisestä on puuttunut yhteinen päämäärä ja yhteiset toimintatavat. Tietotur-vallisuusstrategia saattaa alan toimijat kulkemaan yh-dessä samaan suuntaan, liikenne- ja viestintäministeri **Leena Luhtanen** korostaa. Liikenne- ja viestintäministerin asettama kansallinen tietoturvallisuusasioiden neuvotte-lukunta on hyväksynyt tämän toimintasuunnitelman, jolla käynnistetään strategian edellyttämät hankkeet.

Kansallinen tietoturvallisuusasioiden neuvottelukunta

Harri Pursiainen, pj, ylijohtaja, liikenne- ja viestintäministeriö

Kristiina Pietikäinen, vpj, viestintäneuvos, liikenne- ja viestintäministeriö

Timo Kekkonen, osastopäällikkö, kaupp- ja teollisuusministeriö

Arvo Jäppinen, ylijohtaja, opetusministeriö

Reijo Naulapää, poliisiylijohtaja, sisäasiainministeriö

Jorma Karjalainen, ylijohtaja, valtiovarainministeriö

Mika Purhonen, ylijohtaja, Huoltovarmuuskeskus

Marita Wilska, ylijohtaja, kuluttaja-asiamies, Kuluttajavirasto

Markku Koli, osastopäällikkö, Puolustusvoimat

Reijo Aarnio, tietosuojavaltuutettu, tietosuojavaltuutetun toimisto

Rauni Hagman, pääjohtaja, Viestintävirasto

Hannele Pohjola, osastopäällikkö, Teollisuuden ja työnantajain keskusliitto ry

Reijo Svento, toimitusjohtaja, Tietoliikenteen ja tietotekniikan liitto FiCom ry

Jouni Keronen, tietohallintojohtaja, Fortum Oyj

Risto Siilasmaa, toimitusjohtaja, F-Secure Oyj

Leena Linnainmaa, osastopäällikkö, Keskuskauppakamari

Martti Mehtälä, toimitusjohtaja, Microsoft Oy

Elise Lepinsalo-Harju, senior manager, Nokia Oyj

Bo Harald, varatoimitusjohtaja, Nordea Oyj

Arto Vainio, toimitusjohtaja, SSH Communications Security Oy

Lauri Virkkunen, toimitusjohtaja, Vattenfall Oy

Tausta ja tavoitteet

Tietoyhteiskunta perustuu uuteen teknologiaan, uusiin toimintatapoihin ja uuteen osaamiseen. Näiden hyödyntäminen parantaa kansalaisten hyvinvointia, muuttaa vuorovaikutuksen ja yhteiskunnallisen osallistumisen tapoja sekä lisää tasa-arvoa ja demokratiaa. Samalla ne parantavat yritysten tuottavuutta ja kilpailukykyä sekä avaavat uusia markkinoita ja liike-toimintamahdollisuuksia. Julkiselle hallinnolle tietoyhteiskunta antaa mahdollisuuden uudistaa toimintatapoja, parantaa asiakaspalvelua ja säästää voimavaroja.

Tietoyhteiskunnan mahdollisuuksien hyödyntäminen ja uhkien torjunta edellyttävät kaikkien toimijoiden luottamusta kehityksen suuntaan. Kansalaisten ja yritysten luottamusta tietoyhteiskuntaan voidaan lisätä erityisesti tietoturvallisuutta ja yksityisyyden suojaa parantamalla.

Tietoturvallisuudella tarkoitetaan eri muodoissa olevien tietojen, palvelujen, järjestelmien ja tietoliikenteen suojaamista. Tietoturvallisuus sisältää tekniseen turvallisuuteen, yksilöiden käyttäytymiseen, organisaatioiden toimintatapoihin ja yhteiskunnallisiin olosuhteisiin liittyviä ulottuvuuksia. Jäljempänä käytetään samassa merkityksessä myös lyhyempää käsitettä tietoturva.

Tietoturvallisuutta uhkaavat mm. henkilökohtaisen yksityisyyden loukkaukset, roskaposti, teollisuusvakoilu, piratismi, tietokonevirukset, verkkoterrorismi ja elektroninen sodankäynti. Nämä voivat ulottua tietoverkkojen avulla silmänräpäyksessä kaikkialle. Samanaikaisesti tietoturvallisuus antaa mahdollisuuksia. Oikein toteutettuna tietoturvallisuus lisää yksilöiden toimintavapautta, antaa elinkeinoelämälle uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja alentaa liiketoiminta- ja vuorovaikutuskustannuksia kaikkialla yhteiskunnassa.

Kansallinen tietoturvallisuusstrategia on keskeinen osa hallituksen tietoyhteiskuntapolitiikkaa. Sen avulla torjutaan tietoturvallisuuden uhkia ja hyödynnetään siihen liittyviä mahdollisuuksia sekä normaali- että poikkeusoloissa. Strategia antaa valtioneuvoston, elinkeinoelämän, järjestöjen ja yksittäisten kansalaisten tietoturvallisuusponnisteluille yhteisen suunnan.

Kansallisen tietoturvallisuusstrategian avulla Suomesta pyritään rakentamaan tietoturvallinen tietoyhteiskunta.

Strategian tavoitteena on:

1. Edistää kansallista ja kansainvälistä tietoturvallisuusyhteistyötä;
2. Edistää kansallista kilpailukykyä ja suomalaisten tieto- ja viestintäalan yritysten toimintamahdollisuuksia;
3. Parantaa tietoturvallisuusriskien hallintaa;
4. Turvata perusoikeuksien toteutuminen ja kansallinen tietopääoma;
5. Lisätä tietoturvallisuustietoisuutta ja -osaamista.

Strategiset tavoitteet ja niihin liittyvät toimenpiteet esitellään tarkemmin alla. Esittelyjärjestys ei heijastele tavoitteiden ja toimenpiteiden keskinäistä tärkeysjärjestystä.

Förord

Den nationella datasäkerhetsstrategin omvandlas från ord till gärningar

Statsrådet har genom ett principbeslut den 4 september 2003 antagit den nationella datasäkerhetsstrategin. Avsikten med den nationella datasäkerhetsstrategin är att öka medborgarnas och företagens förtroende för informationssamhället. Strategin innehåller riktlinjer och metoder för att uppnå bättre datasäkerhet och integritetsskydd. I strategin presenteras de viktigaste åtgärderna för att förverkliga dessa mål. Strategin ger en gemensam inriktning åt statsrådets, näringslivets, organisationers och enskilda medborgares datasäkerhetssträvanden. Strategin är internationellt sett ett av de första förslagen i avsikt att utveckla datasäkerheten i hela samhället. Den belönades som den bästa europeiska säkerhetsprincipen i november 2003.

– Vi har saknat gemensamma mål och handlingssätt för att utveckla datasäkerheten. Med hjälp av datasäkerhetsstrategin kan aktörerna inom branschen nu ta sikte på samma mål, säger kommunikationsminister Leena Luhtanen. Den av kommunikationsministeriet tillsatta nationella delegationen för datasäkerhetsärenden har antagit en verksamhetsplan för att inleda de projekt som behövs för att genomföra strategin.

Informationssamhället grundar sig på ny teknologi, nya tillvägagångssätt och nytt kunnande. Om dessa utnyttjas ökas medborgarnas välfärd, utvecklas formerna för växelverkan och samhälleligt deltagande samt ökas jämlikheten och demokratin. På samma gång förbättras företagens produktivitet och konkurrenskraft samt öppnas nya marknader och affärstillfällen. För den offentliga förvaltningen erbjuder informationssamhället en möjlighet att reformera förfaranden, förbättra kundservicen och spara resurser.

Att utnyttja de möjligheter och bekämpa de hot som informationssamhället innebär förutsätter att alla aktörer har tillit till att utvecklingen sker i rätt riktning. Medborgarnas och företagens förtroende för informationssamhället kan ökas speciellt genom att förbättra datasäkerheten och integritetsskyddet. Datasäkerheten hotas bl.a. av kränkningar av det personliga integritetsskyddet, skräppost, industrispionage, piratism, datavirus, nätterror och elektronisk krigföring. Dessa kan spridas via datanät överallt i en blink. Samtidigt bereder datasäkerheten också möjligheter. Genomförd på rätt sätt ökar datasäkerheten individens handlingsfrihet, öppnar nya affärsmöjligheter inom näringslivet och sänker kostnaderna för affärsverksamhet och växelverkan inom alla samhällsområden.

Avsikten är att med hjälp av den nationella datasäkerhetsstrategin göra Finland till ett datasäkert informationssamhälle. Målet för strategin är att

1. Främja nationellt och internationellt datasäkerhetssamarbete.
2. Främja den nationella konkurrenskraften och verksamhetsbetingelserna för finländska företag i data- och kommunikationsbranschen.
3. Förbättra behärsandet av datasäkerhetsriskerna.
4. Trygga de grundläggande rättigheterna och det nationella informationskapitalet.
5. Utöka medvetenheten och kunskapen om datasäkerhet.

Introduction

National Information Security Strategy from paper into practice

On 4 September 2003, the Finnish Government submitted a resolution on the National Information Security Strategy. The Strategy aims to increase citizens' and companies' trust in the information society. It gathers up guidelines and measures that can improve information security and protection of privacy, and provides a common platform for the information security efforts of the Government, businesses, organisations and individual citizens. The Strategy is one of the first proposals in the world that concern the development of information security in the whole society. In November 2003, it was awarded as the best European security guidelines.

- The development of information security has lacked a common goal and shared policies. The Strategy brings the actors in the field together and shows the direction, Ms Leena Luhtanen, Minister of Transport and Communications, stresses. The national Information Security Advisory Board appointed by the Minister has adopted this action plan, which launches the projects required by the Strategy.

The information society is based on new technology, new procedures and new expertise, the use of which will improve the welfare of citizens, change practices of interaction and social participation, and promote equality and democracy. They will also improve the productivity and competitiveness of companies and open up new markets and business opportunities. For public administration, the information society enables reform of procedures, improvement of client service and conservation of resources.

To exploit the opportunities and eliminate the threats posed by the information society, all actors must have confidence in the course of development. The confidence of citizens and companies in the information society can be increased in particular through improvements in information security and privacy protection. Threats to information security include breaches of personal privacy, e-mail spam, industrial espionage, pirate copying, computer viruses, network terrorism and electronic warfare. Any of these can spread worldwide in an instant through information networks. But information security also presents opportunities. Properly implemented, it increases an individual's freedom of action, creates new business opportunities and reduces the costs of running a business and of interaction everywhere in society.

The National Information Security Strategy helps Finland become an information-secure society. Objectives of the Strategy are to:

1. promote national and international information security cooperation;
2. promote national competitiveness and the operating environment for Finnish information and communication operators;
3. improve information security risk management;
4. safeguard the fundamental rights and protect the nation's knowledge capital; and
5. increase awareness of and competence in information security.

1. Edistetään kansallista ja kansainvälistä tietoturvaluusyhteistyötä

Tiedon tuottaminen ja hyödyntäminen uuden tieto- ja viestintätekniikan avulla maantieteellisen etäisyyden rajoittamatta on globalisaation perusvoima. Uusiin toimintamahdollisuuksiin liittyvä turvallisuus on suuri haaste viranomaisille, yrityksille, kansalaisille ja muille toimijoille.

Kansallisen tietoturvaluusstrategian avulla vaikutetaan tietoturvaluusutta edistävien standardien, toimintalinjausten ja yhteistyöfoorumien muodostumiseen ja varmistetaan, että tietoturvaluusutta koskeva työnjako eri toimijoiden kesken on selkeä. Tässä yhteydessä toteutetaan seuraavat toimenpiteet:

1.1. Kansallinen tietoturvallisuusasioiden neuvottelukunta

1) Toimenpiteen sisältö

Asetetaan kansallinen tietoturvallisuusasioiden neuvottelukunta, joka tukee tämän strategian toimeenpanon edellyttämien toimien yhteensovittamista, seuraa strategian toteutumista ja tekee valtioneuvostolle ehdotuksia strategian päivittämisestä.

2) Täsmällinen vaikuttavuustavoite

Kansallisen tietoturvallisuusasioiden neuvottelukunnan asettamisella tulee kyetä omalta osaltaan vaikuttamaan tietoyhteiskuntakehitystä kohtaan tunnettavan luottamuksen lisääntymiseen. Kansallisen tietoturvallisuusasioiden neuvottelukunnan tulee kyetä keväästä 2004 alkaen tukemaan tietoturvallisuusstrategian toimeenpanon edellyttämien toimien yhteensovittamista ja seuraamaan strategian toteutumista koko toimikautensa ajan. Neuvottelukunnan on annettava vuosittain valtioneuvostolle kertomus strategian toteutumisesta ja tarpeesta päivittää strategiaa. Neuvottelukunnan on tarjottava laaja-alainen foorumi eri toimijoiden ja organisaatioiden yhteistyön tehostamiseksi tietoturvallisuuteen liittyvissä kysymyksissä. Toimintasuunnitelmalla tulee kyetä osoittamaan toiminnan suuntaviivat ja malli toimenpiteiden yksityiskohtaiselle seurannalle.

3) Perustettavan työryhmän nimi ja toimikausi

Kansallinen tietoturvallisuusasioiden neuvottelukunta. Liikenne- ja viestintäministerin asettaman neuvottelukunnan toimikausi on 17.10.2003–31.5.2007.

4) Aikataulu ja väliraportoinnin aika sekä raporttien tavoitesisältö

Kansallinen tietoturvallisuusasioiden neuvottelukunta antaa vuosittain valtioneuvostolle kertomuksen strategian toteutumisesta ja tarpeesta päivittää strategiaa.

5) Rahoitus ja sen jakautuminen ajallisesti sekä toimijoittain

Neuvottelukunnasta on muutoin voimassa, mitä valtion komiteoista on säädetty. Tämä tarkoittaa sitä, että mm. neuvottelukunnan kokouksista aiheutuvat menot katetaan liikenne- ja viestintäministeriön yhteisistä komiteavaroista.

6) Maininta, mitkä asiakirjan osat ovat viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin mukaan salassa pidettäviä

Liikenne- ja viestintäministeriön asettamien neuvottelukuntien, jaostojen ja ryhmien toiminnassa sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999), jonka 24 §:n 1 momentin mukaan salassa pidettäviä asiakirjoja ovat muun muassa tieto- ja viestintäjärjestelmien turvajärjestelyjä koskevat ja niiden toteuttamiseen vaikuttavat asiakirjat, asiakirjat, jotka koskevat poikkeusoloihin varautumista, valtion turvallisuuden ylläpitämistä koskevat asiakirjat, maanpuolustusta koskevat asiakirjat sekä liike- tai ammattisalaisuuksia koskevat asiakirjat, jollei ole ilmeistä, ettei tiedon antaminen niistä vahingoita näitä etuja.

VASTUUSIHTERI

Pääsihteeri, neuvotteleva virkamies Juhapekka Ristola
Liikenne- ja viestintäministeriö
PL 31, 00023 VALTIONEUVOSTO
puh. (09) 160 28348, 0400 788 530
s-posti etunimi.sukunimi@mintc.fi

1.2. Kansainvälinen yhteistyö

1) Toimenpiteen sisältö

Kartoitetaan vaikuttamismahdollisuudet kansainvälisessä yhteistyössä tietoturvassektorilla. Laaditaan selvitys siitä, millä eri foorumeilla ja ketkä tietoturvassektoreissa vaikuttavat. Pyritään löytämään oikeat kanavat aktiiviseen lainsäädännön ja standardien valmisteluun sekä muuhun tietoturvassektoreiden yhteistyöhön Euroopan unionissa (EU) muun muassa Euroopan verkko- ja tietoturvaviraston (ENISA) toiminnassa, muissa kansainvälisissä järjestöissä ja elinkeinoelämän yhteistyöfoorumeilla.

Liikenne- ja viestintäministeriö teettää edellä mainitun kartoituksen, jonka pohjalta työryhmä arvioi tilanteen ja kehittämistarpeet sekä tekee toimenpide-ehdotukset säädöksistä vastaaville viranomaisille.

2) Täsmällinen vaikuttavuustavoite

Hankkeen toteuttamisella tulee varmistaa, että kansainvälinen yhteistyö tietoturvassektoreissa sujuu kitkattomasti ja joustavasti. Kartoituksen ja toimenpide-ehdotuksien tulee sisältää tietoa siitä, miten tarvittavat tiedot vaikuttamiseen eri foorumeilla ovat saatavissa sekä keitä ovat oikeat tahot ja että kansainvälisillä foorumeilla vaikuttavat henkilöt ovat helposti löydettävissä.

3) Perustettavan työryhmän nimi ja toimikausi

Perustetaan kansainvälisen tietoturvatyön yhteistyön arviointityöryhmä, jonka toimikausi alkaa 1.4.2004 ja päättyy neuvottelukunnan toimikauden päättyessä, ellei neuvottelukunta muuta päättä.

4) Aikataulu ja väliraportoinnin aika sekä raporttien tavoitesisältö

Kartoitus vaikuttamismahdollisuuksista valmis 1.6.2004.

Tietopääomansuojan arviointityöryhmän kokoukset ja niistä raportointi pöytäkirjamuodossa kesäkuussa ja elokuussa. Raportti toimenpide-ehdotuksista 1.9.2004.

5) Osallistuvat elinkeinoelämän ja julkishallinnon tahot

Sanna Helopuro, liikenne- ja viestintäministeriö

Severi Keinälä, Teollisuuden ja työnantajain keskusliitto ry

Mari Herranen, liikenne- ja viestintäministeriö

Muodostuneen ryhmän kokoonpanoa voidaan muuttaa ja siihen voidaan ottaa vastuusihteerin harkinnan mukaan lisää vaikuttavuustavoitteen toteuttamisen kannalta merkityksellisiä tahoja.

6) Rahoitus ja sen jakautuminen ajallisesti sekä toimijoittain

Liikenne- ja viestintäministeriö rahoittaa alkuvaiheessa tarvittavan kartoituksen. Tietoturvastrategian toteuttamiseen varatuista t&k-varoista hankkeelle on varattu 20 000 euroa.

7) Maininta, mitkä asiakirjan osat ovat viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin mukaan salassa pidettäviä

Kuten kohdassa 1.1.

VASTUUSIHTERI

Ylitarkastaja Mari Herranen
Liikenne- ja viestintäministeriö
PL 31, 00023 VALTIONEUVOSTO
s-posti etunimi.sukunimi@mintc.fi

VASTUUSIHTERI

Neuvotteleva virkamies Sanna Helopuro
Liikenne- ja viestintäministeriö
PL 31, 00023 VALTIONEUVOSTO
puh. (09) 160 28608, 0400 515 548
s-posti etunimi.sukunimi@mintc.fi

1.3. Luottamuksen ja tietoturvallisuuden merkitys uudessa taloudessa

1) Toimenpiteen sisältö

Toteutetaan tutkimushanke luottamuksen ja tietoturvallisuuden merkityksestä uudessa taloudessa. Hankkeessa käytetään suomalaista pankkisektoria esimerkkinä alasta, jolla tietoturvallisuus on keskeinen osa liiketoimintaa. Hankkeen toteutuksesta vastaa LTT-Tutkimus Oy. Tutkimusraportti julkaistiin liikenne- ja viestintäministeriön julkaisusarjassa keväällä 2004 nimellä "Trust in the New Economy – The Case of Finnish Banks".

Lisäksi kauppa- ja teollisuusministeriö ja liikenne- ja viestintäministeriö järjestävät syksyllä 2004 seminaarin tietoturvan ja luottamuksen merkityksestä taloudessa.

2) Täsmällinen vaikuttavuustavoite

Hankkeen avulla pyritään tuottamaan luotettavaa tietoa tietoturvallisuuden taloudellisesta merkityksestä yritysten liiketoiminnassa ja kansantaloudessa. Asiantuntijaseminaarissa keskustelu laajennetaan yleisemmälle tasolle yhteisen teoreettisen lähestymistavan löytämiseksi, alustavien arvioiden esittämiseksi tietoturvan taloudellisesta merkityksestä sekä jatkotyön suunnan määrittämiseksi.

3) Aikataulu ja väliraportoinnin aika sekä raporttien tavoitesisältö

LTT-Tutkimus Oy:n tutkimus "Trust in the New Economy – The Case of Finnish Banks" julkaistiin liikenne- ja viestintäministeriön julkaisusarjassa keväällä 2004. Kauppa- ja teollisuusministeriön ja liikenne- ja viestintäministeriön seminaari Helsingissä syksyllä 2004.

4) Osallistuvat elinkeinoelämän ja julkishallinnon tahot

Tutkimushankkeeseen ovat osallistuneet liikenne- ja viestintäministeriö, kauppa- ja teollisuusministeriö, Nordea, Sampo ja eQ Pankki. Seminaarin järjestelyistä vastaavat kauppa- ja teollisuusministeriö ja liikenne- ja viestintäministeriö. Seminaari on avoin kaikille käsiteltävien aiheiden asiantuntijoille.

5) Rahoitus ja sen jakautuminen ajallisesti sekä toimijoittain

Liikenne- ja viestintäministeriö rahoittaa tutkimushankkeen ja kauppa- ja teollisuusministeriö seminaarijärjestelyt.

6) Maininta, mitkä asiakirjan osat ovat viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin mukaan salassa pidettäviä

Kuten kohdassa 1.1.

VASTUUSIITEERI

Neuvotteleva virkamies Tapio Virkkunen
Liikenne- ja viestintäministeriö
PL 31, 00023 VALTIONEUVOSTO
puh. (09) 160 28620
s-posti etunimi.sukunimi@mintc.fi

1.4. Kansallisen tason toimijoiden toimintaedellytykset

1) Toimenpiteen sisältö

Kehitetään edelleen kansallisen tason toimijoiden toimintaedellytyksiä tietoturvallisuuden edistämisessä sekä tehdään mahdollisia kehittämis ehdotuksia toimintaedellytysten parantamiseksi ja yhteistyön tiivistämiseksi.

2) Vaikuttavuustavoite

Työ kohdennetaan ensisijaisesti tietoliikenteen, tietojärjestelmien ja sähköisten verkkopalveluiden tietoturvallisuuden kehittämiseen ja tämän alueen toimijoihin. Toimijakentän osalta tarkastellaan sekä valtion- että kunnallishallinnon toimielimiä sekä tämän alueen yksityisen sektorin järjestöjen toimintaa ja yhteistyötä.

Kohdealueen osalta selvitetään aluksi kansallisen tason toimijoiden nykyiset toimintaedellytykset ja pahimmat puutteet tai ongelmat. Määritellään, millä alueilla ja missä erityisissä asioissa ja kohteissa tarvitaan yhteistyötä ja sen kehittämistä ottaen huomioon nykyiset toimintamallit. Priorisoidaan ja aikataulutetaan vuodelle 2005 ne toimenpiteet, joiden avulla yhteistyön mahdollisia organisatorisia esteitä tai organisatorisia päällekkäisyyksiä voidaan poistaa ja muuten parantaa toimintaedellytysten kehittämistä.

Tarvittavia toimenpiteitä määriteltäessä otetaan huomioon myös koulutukselliset ja tiedotukselliset näkökohdat ja mahdollinen yhteistyö mm. ohjelman eräiden muiden osahankkeiden kuten esim. ryhmän 5.5 Kansallinen tietoturvapäivä sekä 2.2 Yritysten tietoturvaluustietoisuus ja 5.3 Julkishallinnon tietoisuus kanssa.

3) Toteutus ja seurantavastuu

Laaditaan selvitys ja tarvittavat vuotta 2005 koskevat toimenpide-ehdotukset 1.9.2004 mennessä. Toteutussuunnitelma neuvottelukunnalle 16.3.2004.

4) Osallistuvat julkishallinnon ja elinkeinoelämän tahot ja henkilöt

Korvola Kaarlo, sisäasiainministeriö

Mellin Terttu, valtiovarainministeriö

Virkkunen Tapio, liikenne- ja viestintäministeriö

Muodostuneen ryhmän kokoonpanoa voidaan muuttaa ja siihen voidaan ottaa vastuusihteerin harkinnan mukaan lisää vaikuttavuustavoitteen toteuttamisen kannalta merkityksellisiä tahoja.

5) Rahoitus ja sen jakaantuminen ajallisesti sekä toimijoittain

Lähtökohtana on, että sekä hallinnon että mahdolliset yksityisen sektorin ryhmän työhön osallistuvat tahot osallistuvat työhön veloituksetta (virkatyötä). Sen sijaan muuta rahoitustarvetta on työn tässä vaiheessa vielä vaikea arvioida. Jatkotoimenpiteiden osalta mahdollisiin koulutuksellisiin ja tiedotuksellisiin toimenpiteisiin voidaan tarvita keskitettyä rahoitusta.

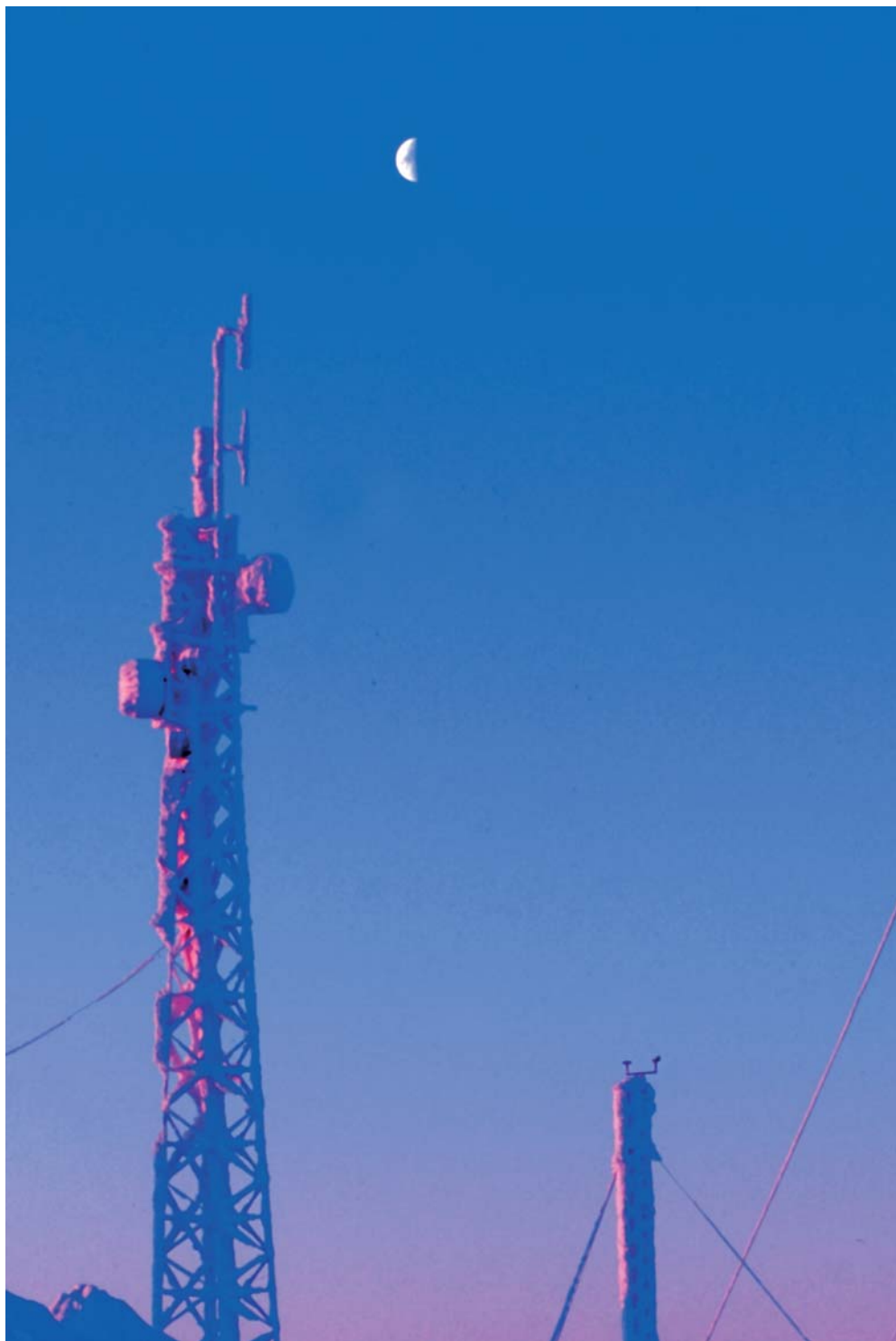
6) Maininta, mitkä asiakirjan osat ovat viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin mukaan salassa pidettäviä

Kuten kohdassa 1.1.

VASTUUSIHTEERI

Tietohallintopäällikkö Kaarlo Korvola
Sisäasiainministeriö
PL 31, 00023 VALTIONEUVOSTO
puh. (09) 160 42796, 040 561 1649
s-posti etunimi.sukunimi@sm.intermin.fi

2. Edistetään kansallista kilpailukykyä ja suomalaisten tieto- ja viestintäalan yritysten toimintamahdollisuuksia

Tiedon tuottamisen ja hyödyntämisen maailmanlaajuiset markkinat tekevät tiedosta yhä arvokkaampaa pääomaa. Kansallisen tietoturvalisuusstrategian avulla varmistetaan tiedon avoin saatavuus ja turvallinen käyttö. Nämä antavat uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja vakaan toimintaympäristön tietoa tuottaville, hyödyntäville ja turvaaville yrityksille. Tämä puolestaan parantaa Suomen kilpailukykyä ja tuottaa voimavaroja myös muihin yhteiskunnan kehityskohteisiin.

Tietoturvallisuusalan yritysten liiketoiminnallisten toimintaedellytysten kehittämällä edistetään kansallista kilpailukykyä ja uusien monipuolisten tietoturvallisuuspalveluiden saatavuutta. Tässä yhteydessä toteutetaan seuraavat toimenpiteet:

2.1. Tietoturvaklusteriohjelma

1) Toimenpiteen sisältö

Toteutetaan tietoturvaklusterin esiselvityksen pohjalta tietoturvaklusteriohjelma.

2) Täsmällinen vaikuttavuustavoite

Liikenne- ja viestintäministeriön toimeksiannosta tehdyn tietoturvaklusterin esiselvitystyön tavoitteena oli tarkastella kansallisen kilpailukyyn ja suomalaisen tieto- ja viestintäalan yritysten toimintamahdollisuuksien edistämistä klusteriohjelma-toiminnan näkökulmasta. Haastatteluiden yhteydessä syntyi selkeä näkemys yritysten toimintaedellytyksistä Suomessa ja tulevaisuuden haasteista. Esiselvityksen mukaan haasteisiin vastaamiseksi ja toimintaedellytysten edistämiseksi asiat on jaettavissa kuuteen kehittämisen osa-alueeseen:

- 1) uusien liiketoimintamahdollisuuksien tunnistaminen,
- 2) viranomaistoiminta ja sen kehittäminen,
- 3) koulutus- ja tutkimustoiminnan kehittäminen,
- 4) yritysten ja julkisen sektorin hankintatoiminnan kehittäminen,
- 5) yritysten liiketoiminnan tukeminen sekä
- 6) uuden liiketoiminnan kehittäminen.

Esiselvityksen mukaan tietoturvaklusteriohjelman käynnistämiseksi on olemassa selkeät perusteet. Tietoturvallisuus on kansallisesti iso ja jatkuvasti kasvava asia. Nykyinen toimintamalli Suomessa on kuitenkin liian hajanainen tietoturvakysymysten hoitamiseen ja kehittämiseen. Yhteistyömahdollisuuksia alalla olevien toimijoiden kesken ei ole hyödynnetty toiminnan kehittämiseksi. Lisäksi laajemman klusterin rakentamiselle on olemassa selkeä liiketoimintapotentiaali, koska alan liikevaihdon uskotaan kasvavan nopeasti. Tietoturvaklusterin hyvinvoinnilla on merkittäviä kerrannaisvaikutuksia kansantalouden kannalta. Kyseessä ei ole vain klusterissa toimivien yritysten taloudellisesta merkityksestä kansantaloudelle vaan erityisesti klusterissa kehitettävien ratkaisujen ja toimintatapojen vaikutuksista talouden ja yhteiskunnan toimintaedellytyksiin.

Ohjelman valmistelussa keskitytään oikeiden ja relevanttien kehittämisalueiden tunnistamiseen sekä asetetaan täsmälliset vaikuttavuustavoitteet.

3) Perustettavan työryhmän nimi ja toimikausi

Arvioidaan myöhemmin tarve työryhmien perustamiseen.

4) Aikataulu ja väliraportoinnin aika sekä raporttien tavoitesisältö

Ohjelman esiselvitys valmistui 10.11.2003. Ohjelman valmistelu toteutetaan vuoden 2004 aikana ja kaksivuotinen ohjelma käynnistyy vuoden 2005 alussa. Ohjelmaa valmisteltaessa asetetaan tarkempi aikataulu, väliraportoinnin ajat ja raporttien tavoitesisällöt.

5) Osallistuvat elinkeinoelämän ja julkishallinnon tahot

Ohjelmaa valmisteltaessa määritetään osallistuvat elinkeinoelämän ja julkishallinnon tahot.

6) Rahoitus ja sen jakautuminen ajallisesti sekä toimijoittain

Ohjelmaa valmisteltaessa määritetään rahoitus ja sen jakautuminen ajallisesti sekä toimijoittain.

7) Maininta, mitkä asiakirjan osat ovat viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin mukaan salassa pidettäviä

Kuten kohdassa 1.1.

VASTUUSIHTERI

Neuvotteleva virkamies Päivi Antikainen
Liikenne- ja viestintäministeriö
PL 31, 00023 VALTIONEUVOSTO
puh. (09) 160 28460, 040 776 7687
s-posti etunimi.sukunimi@mintc.fi

2.2. Yritysten tietoturvaluustuetoisuus

1) Toimenpiteen sisältö

Edistetään asianmukaista tietoturvaluustuetoisuutta yrityksissä ja muissa organisaatioissa. Toimenpiteeseen sisältyvät seuraavat osa-alueet:

- a) yritysten tietoturvaluustuetoisuutta edistävien toimijoiden ja toimenpiteiden kartoitus,
- b) yritysten tietoturvaluustuetoisuuden tavoitetasen määrittäminen,
- c) toimenpidesuositukset nykyisten tietoturvaluustuetoisuutta edistävien hankkeiden/toimenpiteiden koordinoimiseksi sekä
- d) toimenpidesuositukset mahdollisesti tarvittavista uusista hankkeista/toimenpiteistä.

2) Täsmällinen vaikuttavuustavoite

Parantaa elinkeinoelämän ja erityisesti pk-yritysten tietoturvaluustuetoisuutta ja tietoturvallista toimintaa. Tavoitteena on, että yritykset ovat tietoisia tietoturvan merkityksestä ja tietoturvariskeistä, omista vaikuttamismahdollisuuksista riskien eliminimisessä sekä tietoturvaluustuetoisuuden myönteisestä merkityksestä liiketoiminnalle. Lisäksi pyritään edistämään tietoisuutta tietoturvalisista toimintatavoista. Tietoturvaluustuetoisuus edistää osaltaan luottamuksen lisääntymistä yhteiskunnassa ja voi näin ollen edistää yritysten tuottavuutta ja kilpailukykyä sekä mahdollistaa uutta liiketoimintaa.

3) Mahdollisesti perustettavan jaoston tai työryhmän nimi ja toimikausi

Yritysten tietoturvaluustuetoisuus -työryhmä 2004.

4) Aikataulu ja väliraportoinnin aika sekä raporttien tavoitesisältö

Yritysten tietoturvaluustuetoisuutta edistävien toimenpiteiden kartoitus ja toimenpideehdotukset 1.9.2004. Yhteenveto tietoturvaluustuetoisuuden edistymisestä 29.11.2004.

5) Osallistuvat elinkeinoelämän ja julkishallinnon tahot

Lappi Jaana, kauppa- ja teollisuusministeriö
 Heinonen Marja, liikenne- ja viestintäministeriö
 Keskitalo Kari, kauppa- ja teollisuusministeriö
 Koponen Heikki, Symantec Finland
 Mellin Terttu, valtiovarainministeriö
 Salminen Helvi, Setec
 Simell Timo, TIEKE Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus ry
 Tiuhonen Kalevi, Teollisuuden ja työnantajain keskusliitto ry.

Muodostuneen ryhmän kokoonpanoa voidaan muuttaa ja siihen voidaan ottaa vastuusihteerin harkinnan mukaan lisää vaikuttavuustavoitteen toteuttamisen kannalta merkityksellisiä tahoja.

6) Rahoitus ja sen jakautuminen ajallisesti sekä toimijoittain

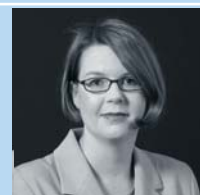
Normaali toimintamuoto ovat kokoukset, joiden järjestämisestä aiheutuneista kustannuksista vastaa kokouksen isäntä. Sähköpostia pyritään käyttämään hyväksi mahdollisimman paljon työryhmien työskentelyssä. Osallistujat eivät saa korvauksia tai palkkioita työskentelystä ja osallistujatahot vastaavat omista kuluistaan. Muiden kustannusten osalta sovitaan erikseen.

7) Maininta, mitkä asiakirjan osat ovat viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin mukaan salassa pidettäviä

Kuten kohdassa 1.1.

VASTUUSIHTERI

Ylitarkastaja Jaana Lappi
 Kauppa- ja teollisuusministeriö
 PL 32, 00023 VALTIONEUVOSTO
 puh. (09) 160 62658, 050 308 8143
 s-posti etunimi.sukunimi@ktm.fi

2.3. Helppokäyttöisiä ja yhteensopivia tuotteita sekä innovatiivisia kehittämisalueita

1) Toimenpiteen sisältö

Kannustetaan yrityksiä ja tutkimuslaitoksia tuomaan markkinoille uusia tietoturvaluustuotteita, kehittämään helppokäyttöisiä ja muiden tuotteiden kanssa yhteensopivia suojaus- ja tunnistamismenetelmiä ja levittämään parhaita käytäntöjä muiden toimijoiden käyttöön. Lisäksi tuetaan tietoyhteiskunta- ja teknologiapolitiikalla tietoturvaluuteen liittyviä innovatiivisia kehittämisalueita, yritysten ja yhteisöjen osaamisverkostojen muodostumista sekä kumppanuusohjelmia julkisen ja yksityisen sektorin toimijoiden välillä.

Tällaisia vireillä olevia yrityshankkeita ovat muun muassa *Secured and remotely managed WLAN solution* (Vioteq Oy), EUREKA-yhteisprojekti (Comptel Oyj, SSH Communications Security Oyj, SiltaNet Oy, Ubisecure Solutions Oy yms.), *Ohjelmistopohjainen PKI:n hyödyntäminen ensisijaisesti mobiileissa pankkipalveluissa ja asioimispalveluissa* (Meridea Financial Software Oy); tutkimushankkeita muun muassa *Autentikointi ja autorisointi lyhyen kantaman radiotekniikoilla* (Lappeenrannan teknillinen yliopisto, Tietoliikennetekniikan laitos), *Security Topics and Mobility Management in Hierarchical Ad Hoc Networks* (Teknillinen korkeakoulu, Tietojenkäsittelyopin laboratorio) ja *Secure Self-organized Mobile Networks* (VTT Elektroniikka).

2) Täsmällinen vaikuttavuustavoite

Edistää nykyisten olemassa olevien tietoturvaryhtysten kansainvälistä kilpailukykyä tukemalla niiden t&k-toimintaa ja liiketoimintaosaamisen kehittymistä. Synnyttää uusia kansainvälisen tason tietoturvaryhtyksiä Suomeen. Edistää tietoturvaluotteiden käytönottoa suomalaisissa yrityksissä, korkeakouluissa, yliopistoissa, tutkimuslaitoksissa ja muissa julkisissa organisaatioissa.

3) Perustettavan työryhmän nimi ja toimikausi

Perustetaan helppokäyttöisiä ja yhteensopivia tuotteita -arviointityöryhmä, jonka toimikausi on 1.4.2004–31.12.2006.

4) Aikataulu ja väliraportoinnin aika sekä raporttien tavoitesisältö

Toteutussuunnitelma neuvottelukunnalle 16.3.2004. Uusien tietoturvaluustuuspalvelujen käyttäjäpsykologinen esiselvitys aloitetaan 1.9.2004, tutkimusrahoituksen suuntaamismahdollisuuksien selvitys 1.9.2004. Aikavälin 1.1.2005–31.12.2006 raportoinnista ja tarkemmista tavoitteista päätetään myöhemmin.

5) Osallistuvat elinkeinoelämän ja julkishallinnon tahot

Bonnici Keith, Tekes
Hanski Mikko-Pekka, Idean Research Ltd.
Kari Hannu H., TKK
Lillberg Petri, SSH Communications Security Corporation
Oksanen Kari, Nordea
Palomäki Pirkka, F-Secure Corporation
Perttula Juha, liikenne- ja viestintäministeriö

Muodostuneen ryhmän kokoonpanoa voidaan muuttaa ja siihen voidaan ottaa vastuusihteerin harkinnan mukaan lisää vaikuttavuustavoitteen toteuttamisen kannalta merkityksellisiä tahoja.

6) Rahoitus ja sen jakautuminen ajallisesti sekä toimijoittain

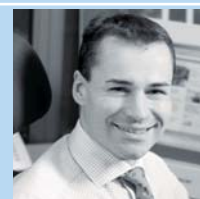
Tekes rahoittaa yritysten t&k-tietoturvahankkeita sekä yliopistojen, korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten tietoturvahankkeita Tekesin yleisten kriteerien mukaisesti. Avoin hakuaika ympäri vuoden. Rahoituksen suuruus ja muoto määräytyy hankekohtaisesti.

7) Maininta, mitkä asiakirjan osat ovat viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin mukaan salassa pidettäviä

Kuten kohdassa 1.1.

VASTUUSIHTERI

Teknologia-asiantuntija Keith Bonnici
Teknologian tutkimuskeskus Tekes
PL 69, 00101 HELSINKI
puh. (010) 521 5777, 050 5577 777
s-posti etunimi.sukunimi@tekes.fi

2.4. Julkisen sektorin tietoturvamennettelyjen yhteensopivuus

1) Toimenpiteen sisältö

Ohjataan julkisen hallinnon toimijoita parantamaan tieto- ja viestintäteknologiaa hyödyntävien toimintamennettelyjen yhteensopivuutta myös tietoturvallisuuden näkökulmasta julkisen sektorin sisällä sekä julkisen ja yksityisen sektorin välillä.

2) Täsmällinen vaikuttavuustavoite

Annetaan ohjeita valtionhallinnolle ja osin myös kunnallishallinnolle. Lisätään ohjeiden syvyyttä. Uudistetaan vanhentunutta ohjeistusta määräajoin. Verkostomaisella työskentelyllä voidaan kytkeä mukaan myös yksityinen sektori.

3) Toteutus

Kootaan tehdyistä selvityksistä ja ohjeista kuvausaineisto. Tämä voidaan tehdä virkatyönä tai ulkopuolisen konsultin voimin. Viimeksi mainittu menettely edellyttää rahoituksen järjestämistä.

4) Aikataulu

Kuvausaineisto on valmis viimeistään vuonna 2005.

5) Osallistujat

Mellin Terttu, valtiovarainministeriö
Korvola Kaarlo, sisäasiainministeriö
Heinonen Marja, liikenne- ja viestintäministeriö

Valtiovarainministeriön hallinnon kehittämisosaston tietohallinnon ohjausyksikön asiantuntijat tarpeen mukaan antavat omaa panostaan.

Muodostuneen ryhmän kokoonpanoa voidaan muuttaa ja siihen voidaan ottaa vastuusihteerin harkinnan mukaan lisää vaikuttavuustavoitteen toteuttamisen kannalta merkityksellisiä tahoja.

6) Rahoitus

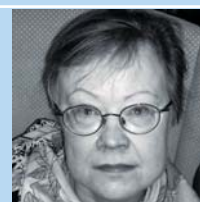
Kuvausaineisto kootaan virkatyönä. Mikäli tarkoitus on tehdä selvitys, on se teetettävä ulkopuolisella. Rahoitus on järjestettävä silloin erikseen.

7) Maininta, mitkä asiakirjan osat ovat viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin mukaan salassa pidettäviä

Kuten kohdassa 1.1.

VASTUUSIHTERI

Hallitussihteerit Terttu Mellin
Valtiovarainministeriö
PL 28, 00023 VALTIONEUVOSTO
puh. (09) 160 33214, 040 820 3254
s-posti etunimi.sukunimi@vm.fi

2.5. Lainsäädännön vaikutusarvioinnit

1) Toimenpiteen sisältö

Arvioidaan säännöllisesti tietoturvaluuteen ja tietoyhteiskuntaan liittyvän lainsäädännön ja kansainvälisten sopimusten vaikutuksia viestintäpalvelujen, verkkopankkipalvelujen, sähköisten tunnistamispalvelujen, sähköisen kaupankäynnin ja hallinnon sähköisten asiointipalveluiden kehittämisen ja käytön kannalta sekä tehdään tarpeen mukaan toimenpide-ehdotuksia.

2) Täsmällinen vaikuttavuustavoite

Hankkeen tarkoituksena on saada selkeä kuva lainsäädäntökentän eri osien muodostamasta kokonaisuudesta, sekä kartoittaa kentän mahdolliset puutteet ja heikkoudet. Tätä tarkoitusta varten on aluksi selvittävää ne lainsäädännön osa-alueet ja kansainväliset sopimukset, joilla on merkitystä tietoturvan kannalta. Tämän pohjalta on saatava muodostetuksi selkeä kuva lainsäädäntökentän kattavuudesta, mahdollisista aukoista sekä mahdollisista haittaavista päällekkäisyyksistä. Arviointia voidaan suorittaa säännöllisin väliajoin vuoteen 2007 saakka. Tällöin voidaan myös tarpeen vaatiessa syventää selvitystä esimerkiksi kentän jonkin osan vaatimilta osin.

3) Perustettavan työryhmän nimi ja toimikausi

Lainsäädännön tietoturvasäännösten vaikutusten arviointi -ryhmä aikavälillä 8.3.2004–31.5.2007.

4) Aikataulu ja väliraportoinnin aika sekä raporttien tavoitesisältö

Selvitys vaikutusarvioinneista valmis 1.8.2004. Esittely neuvottelukunnan kokoukselle 14.9.2004. Lainsäädäntövaikutusten arviointityöryhmän kokoukset ja niistä raportointi pöytäkirjamuodossa elokuussa, syyskuussa ja lokakuussa. Raportti kehitystarpeista ja toimenpide-ehdotuksista marras-joulukuussa 2004.

5) Osallistuvat elinkeinoelämän ja julkishallinnon tahot

Helopuro Sanna, liikenne- ja viestintäministeriö
Miettinen Kirsi, liikenne- ja viestintäministeriö
Huhanntti Hellevi, Väestörekisterikeskus
Järvinen Antti, Yleisradio Oy
Partanen Heikki, Tietosuojavaltuutetun toimisto
Wirman Kari, Elisa Oy

Muodostuneen ryhmän kokoonpanoa voidaan muuttaa ja siihen voidaan ottaa vastuusihteerin harkinnan mukaan lisää vaikuttavuustavoitteen toteuttamisen kannalta merkityksellisiä tahoja.

6) Rahoitus ja sen jakautuminen ajallisesti sekä toimijoittain

Liikenne- ja viestintäministeriö rahoittaa alkuvaiheessa tarvittavan selvityksen. Tietoturvastrategian toteuttamiseen varatuista t&k-varoista hankkeelle on alustavasti varattu 20 000 euroa.

7) Maininta, mitkä asiakirjan osat ovat viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin mukaan salassa pidettäviä

Kuten kohdassa 1.1.

VASTUUSIHTERI

Neuvotteleva virkamies Sanna Helopuro
Liikenne- ja viestintäministeriö
PL 31, 00023 VALTIONEUVOSTO
puh. (09) 160 28608, 0400 515 548
s-posti etunimi.sukunimi@mintc.fi

VASTUUSIHTERI

Erityisasiantuntija Kirsi Miettinen
Liikenne- ja viestintäministeriö
PL 31, 00023 VALTIONEUVOSTO
puh. (09) 160 28305, 0400 629 719
s-posti etunimi.sukunimi@mintc.fi

3. Parannetaan tietoturvallisuusriskien hallintaa

Tiedon turvallinen hyödyntäminen on yhä suurempi haaste kaikille toimijoille, sillä tunnetut riskit muuttuvat ja uusia uhkakuvia syntyy jatkuvasti. Kansallisen tietoturvallisuusstrategian avulla pyritään edistämään riskien ennakoivaa tunnistamista ja hallintaa yksilön, yrityksen ja yhteiskunnan tasolla.

Riittävän ennakkoinnin avulla voidaan taata paras mahdollinen turvallisuus ja minimoida siitä aiheutuvat kustannukset. Tässä yhteydessä toteutetaan seuraavat toimenpiteet:

3.1. Tietoturvariskien arviointi ja niiden torjunnan parantaminen

1) Toimenpiteen sisältö

a) Uusien tietoturvariskien arviointirakenteen kehittäminen

Arviointirakenteella tarkoitetaan hankkeessa niitä välineitä, keinoja ja menettelyjä, joita voidaan käyttää tietoturvariskien arvioinnissa apuna varmistamaan arvioinnin järjestelmällisyys ja kattavuus. Arvioidaan, miten uusien tietoturvariskien tunnistaminen ja arviointi tapahtuu Suomessa tällä hetkellä, ketkä ovat tältä osin kansallisesti keskeiset toimijat ja mitkä ovat eri toimijoiden roolit ja intressit. Arvioidaan, onko ko. toiminnassa koordinoimisen, yhteistyön tai kehittämisen tarvetta kansallisesti ja myös kansainvälisten toimintojen osalta. Lisäksi arvioidaan, mitä muutoksia tarvittaisiin nykyisiin toimintatapoihin ja mikä on toimiva toimintamalli uusien tietoturvariskien arvioimiseksi: onko esimerkiksi tarpeen kehittää uusi toimiva ja säännönmukaisesti käytettävä tiedonvälityskanava kaikkien keskeisten toimijoiden välille. Arvioinnissa voidaan tarpeen mukaan hyödyntää vertailua muissa maissa omaksuttuihin malleihin. Työryhmä laatii raportin tietoturvariskien arviointirakenteesta ja sen kehittämistarpeista Suomessa. Pyritään jatkossa hyödyntämään arviointirakennetta mahdollisimman tehokkaasti uusien tietoturvariskien arvioinnissa.

b) Haittaliikenteen ja haittaohjelmien pitkän tähtäimen toimenpideohjelma

Arvioidaan, mitä haittaliikenteen ja haittaohjelmien haittojen vähentämiseksi voitaisiin tehdä kansallisesti ja kansainvälisen yhteistyön avulla. Työryhmän työn tueksi voidaan tarvittaessa teettää konsulttiselvityksiä. Laaditaan pitkän tähtäimen toimenpideohjelma.

c) Merkittävimpien tietoturvariskien arviointi ja pitkän tähtäimen toimenpideohjelma

Työryhmä muodostaa omaa työtään varten toimivan tietoturvariskien arviointirakenteen hyödyntäen a-kohdassa saatuja tuloksia. Arvioidaan, mitkä tietoturvariskit ovat pitkällä aikavälillä kansallisesti merkittävimpiä ja mihin riskeihin tulisi erityisesti kiinnittää huomiota. Analysoidaan nämä riskit ja se, miten ne toimivat, pyritään ymmärtämään riskien mekanismeja, miten niitä voitaisiin järjestelmällisesti seurata ja miten niihin voitaisiin vaikuttaa. Arvioinnissa tulee ottaa huomioon myös kansainväliset kehityssuunnat. Työryhmä laatii raportin tulevaisuuden keskeisistä tietoturvariskeistä ja niiden seurantamekanismeista sekä toimenpideohjelman haittojen torjumiseksi. Työryhmän työn tueksi voidaan tarvittaessa teettää konsulttiselvityksiä. Työryhmä arvioi jatkossa jatkuvasti merkittävimpiä tietoturvariskejä ja raportoi tuloksista ja tarvittavista pitkän tähtäimen toimenpiteistä tarpeen mukaan.

2) Täsmällinen vaikuttavuustavoite

Hankkeen toteuttamisella tulee kyetä omalta osaltaan vaikuttamaan siihen, että tietoturvariskien arviointi tapahtuu Suomessa mahdollisimman jäsenyteen ja eri osapuolia mahdollisimman tehokkaasti hyödyntävällä ja hyödyttävällä tavalla. Hankkeen tulee pystyä esittämään keinoja, joilla pitkällä tähtäimellä voidaan vähentää haittaliikenteeseen ja haittaohjelmiin liittyviä ongelmia. Hankkeen tulee arvioida mitkä ovat tulevaisuudessa Suomen kannalta muut erityisen merkittävät tietoturvariskit, arvioida mitä voitaisiin tehdä niistä aiheutuvien haittojen vähentämiseksi ja pyrkiä tätä kautta vähentämään riskien haitallisia vaikutuksia.

3) Perustettavan työryhmän nimi ja toimikausi

Perustetaan tietoturvariskien arviointityöryhmä, jonka toimikausi on 1.4.2004–31.5.2006.

4) Aikataulu ja väliraportoinnin aika sekä raporttien tavoitesisältö

Toteutussuunnitelma neuvottelukunnalle 16.3.2004. Hankkeen ensimmäinen väliraportti 1.6.2004. Työryhmän raportti tietoturvariskien arviointirakenteesta ja kehittämistarpeista 1.9.2004. Tietoturvariskien arviointityöryhmän raportti *Haittaliikenteen ja haittaohjelmien pitkän tähtäimen toimenpideohjelma* 1.12.2004. Työryhmän raportti *Merkittävimpien tietoturvariskien pitkän tähtäimen toimenpideohjelma* 31.3.2005. Jatkossa merkittävimmistä riskeistä ja tarvittavista toimenpiteistä raportoidaan aina tarpeen mukaan, kuitenkin vähintään 6 kuukauden välein. Aikavälin 1.4.2005–31.5.2006 raportoinnista ja tarkemmista tavoitteista päätetään myöhemmin.

5) Osallistuvat elinkeinoelämän ja julkishallinnon tahot

Perttula Juha, liikenne- ja viestintäministeriö
Ahola Ilkka, Sun Microsystems Oy
Bergius Kimmo, Microsoft
Hallikainen Aaro, Poliisin tietohallintokeskus
Huopio Kauto, Viestintävirasto
Hyytiä Kalevi, puolustusvoimat (toimenpideohjelmien laatiminen)
Härkönen Juha, Fortum Oyj
Kaila Urpo, CSC Tieteen tietotekniikan keskus
Kannisto Santeri, SOT Oy Suomen Ohjelmistotyö Ab
Koivunen Erka, Elisa Oyj
Lehtonen Sami, VTT
Luhtakanta Perttu, puolustusvoimat (arviointirakenteen muodostaminen)
Tanner Simo, Kuntaliitto
Zilliacus Stefan, Symantec Finland.

Muodostuneen ryhmän kokoonpanoa voidaan muuttaa ja siihen voidaan ottaa vastuusihteerin harkinnan mukaan lisää vaikuttavuustavoitteen toteuttamisen kannalta merkityksellisiä tahoja.

6) Rahoitus ja sen jakautuminen ajallisesti sekä toimijoittain

Liikenne- ja viestintäministeriö rahoittaa hankkeen alkuvaiheessa mahdollisesti tarvittavat konsulttiselvitykset.

7) Maininta, mitkä asiakirjan osat ovat viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin mukaan salassa pidettäviä

Kuten kohdassa 1.1.

VASTUUSIHTEERI

Neuvotteleva virkamies Juha Perttula
Liikenne- ja viestintäministeriö
PL 31, 00023 VALTIONEUVOSTO
puh. (09) 160 28617, 0400 694 419
s-posti etunimi.sukunimi@mintc.fi

3.2. Kansallinen tietoturvallisuusriskien tilannekuva

1) Toimenpiteen sisältö

Luodaan tarkoituksenmukainen kansallinen tietoturvallisuusriskien tilannekuva, jota ylläpidetään Viestintävirastossa, päivitetään sitä jatkuvasti ja huolehditaan siitä, että tilannekuva on keskeisten toimijoiden käytössä.

2) Täsmällinen vaikuttavuustavoite

Tilannekuvan tulee olla ajantasainen ja antaa toimijoille tietoa tietoturvallisuuden kehityksestä ja ajankohtaisista uhkista. Tilannekuvan tulee palvella osaltaan asiakaskuntaa päätöksenteossa tietoturvallisuusratkaisujen toteuttamisessa. Tietoturvallisuuden tilannekuvan tavoitteena on auttaa eri asiakassegmenttejä vastaamaan tietoturvaluuteen liittyviin uhkiin sekä palvella tietoturvaluuskulttuurin kehittymistä ja seuranta. Tavoitteena on tietoturvaluuden kokonaiskuvan näkeminen ennen ongelmatilanteita.

Tavoitteena on myös levittää tietoa eri toimialoja koskevista ongelmista laajempaan tietoisuuteen ongelmatilanteiden välttämiseksi – useat toiminnot ovat hyvin riippuvaisia toisistaan. Tavoitteena on muodostaa tilannekuva sekä dynaamisesti että staattisesti. Tilannekuvan jakelusta on huolehdittava useita eri kanavia käyttäen ja myös media huomioiden. Tietojen kerääminen perustuu Viestintäviraston CERT-toiminnan kautta saamiin tietoihin eri yhteistyötahoilta sekä muuhun vapaaehtoiseen tietojen luovuttamiseen. Yhteistoiminta tilannekuvan luomisen ja jakelun osalta on tarkoitettu toimia sekä normaali- että poikkeusoloissa. Erityinen painopiste tilannekuvan muodostamisessa on sähköisen viestinnän toimivuuden ja viestintäverkkojen tietoturvaluustilanteen osalta. Lisäksi uhkat kriittisen infrastruktuurin osalta ovat tärkeässä asemassa.

3) Mahdollisesti perustettavan jaoston tai työryhmän nimi ja toimikausi

Kansallinen tietoturvaluusriskien tilannekuva. Toimikausi 2004–2007.

4) Aikataulu ja väliraportoinnin aika sekä raporttien tavoitesisältö

Tilannekuvan luonti, päivitys ja jako 2004–2007. Viestintävirasto ylläpitää kansallisen tietoturvaluusriskien tilannekuvaa ja raportoi sidosryhmien lisäksi toiminnasta neuvottelukunnalle. Toimintaa koskeva toteutus suunnitelma neuvottelukunnalle 16.3.2004. Raportteja jaetaan jatkuvasti.

5) Osallistuvat elinkeinoelämän ja julkishallinnon tahot

Lehtimäki Timo, Viestintävirasto, pj.
 Arnell Jani, Viestintävirasto
 Holopainen Sami, Elisa Oyj
 Kajantie Sari, Keskusrikospoliisi
 Kuparinen Veli-Pekka, Huoltovarmuuskeskus
 Mellin Jorma, Ficix
 Mellin Terttu, valtiovarainministeriö
 Perttula Juha, liikenne- ja viestintäministeriö
 Rintanen Terho, puolustusvoimat
 Viitasaari Mikko, TeliaSonera Finland Oyj.

Muodostuneen ryhmän kokoonpanoa voidaan muuttaa ja siihen voidaan ottaa vastuusihteerin harkinnan mukaan lisää vaikuttavuustavoitteen toteuttamisen kannalta merkityksellisiä tahoja.

6) Rahoitus ja sen jakautuminen ajallisesti sekä toimijoittain

Normaali toimintamuoto ovat kokoukset, jotka yleensä pidetään Viestintävirastossa, mutta sovittaessa myös muualla, esimerkiksi jäsenten yrityksissä. Kokouksen isäntä vastaa kokouksen järjestämisestä aiheutuneista kuluista. Sähköpostia pyritään käyttämään hyväksi mahdollisimman paljon työryhmien työskentelyssä. Osallistujat eivät saa korvauksia tai palkki-

oita työskentelystä ja osallistujatahot vastaavat omista kuluistaan. Teknisten ratkaisujen kehittämiskuluista vastaa pääosin Viestintävirasto. Ulkopuolisten tilausten ja selvitysten osalta rahoitusta erikseen sovittavalla tavalla liikenne- ja viestintäministeriön hankerahoituksesta.

7) Maininta, mitkä asiakirjan osat ovat viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin mukaan salassa pidettäviä

Kuten kohdassa 1.1.

VASTUUSIHTTEERI

Tietoturvallisuusyksikön päällikkö Timo Lehtimäki
Viestintävirasto
puh. 050 514 8286
s-posti etunimi.sukunimi@ficora.fi

3.3. Tietoturvaluushaavoittuvuuksien analysointimenetelmät

1) Toimenpiteen sisältö

Kehitetään tietoturvaluushaavoittuvuuksien analysointimenetelmiä ja levitetään tältä pohjalta syntyviä parhaita käytäntöjä kaikkien organisaatioiden käyttöön.

2) Täsmällinen vaikuttavuustavoite

Jaoston tavoitteena on kartoittaa mitä tietoturvaluuden analysointimenetelmiä on käytössä ja sen pohjalta pyrkiä edistämään niiden kehittämistä. Tässä tarkoituksessa tuetaan ja toteutetaan tutkimushankkeita, jotka parantavat tietoinfrastruktuurin haavoittuvuuksien hallintaa. Näiden perusteella syntyvää tietämystä ja parhaita käytäntöjä pyritään levittämään keskeisten toimijoiden ja organisaatioiden käyttöön. Tavoitteena on tukea niiden riskienhallintaa ja turvallisten tietojärjestelmien strategista suunnittelua. Viime kädessä toiminnalla on mahdollista edistää tietoyhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin ennaltaehkäisevää turvaamista tehokkaasti ja varautua yhteiskunnan keskeisiin tieto- ja viestintäjärjestelmiin kohdistuviin uhkiin.

3) Mahdollisesti perustettavan jaoston tai työryhmän nimi ja toimikausi

Tietoturvaluushaavoittuvuuksien analysointimenetelmät. Toimikausi 2004–2005.

4) Aikataulu ja väliraportoinnin aika sekä raporttien tavoitesisältö

Toteutetaan tutkimushanke tietoinfrastruktuurin haavoittuvuuden hallinnasta protokollariippuvuuksien näkökulmasta vuonna 2004. Väliraportointi 31.8.2004 ja loppuraportti 31.12.2004 mennessä. Toimintaa koskeva toteutussuunnitelma neuvotelukunnalle 16.3.2004. Toteutetaan vuoden 2005 aikana mahdolliset jatkokäytökset.

5) Osallistuvat elinkeinoelämän ja julkishallinnon tahot

Kananen Ilkka, Huoltovarmuuskeskus, pj.
Bonnici Keith, Tekes
Heinonen Arsi, Viestintävirasto
Mellin Terttu, valtiovarainministeriö
Perttula Juha, liikenne- ja viestintäministeriö.

Muodostuneen ryhmän kokoonpanoa voidaan muuttaa ja siihen voidaan ottaa vastuusihteerin harkinnan mukaan lisää vaikuttavuustavoitteen toteuttamisen kannalta merkityksellisiä tahoja.

6) Rahoitus ja sen jakautuminen ajallisesti sekä toimijoittain

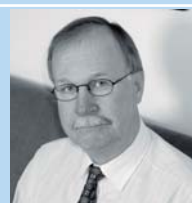
Normaali toimintamuoto ovat kokoukset, jotka yleensä pidetään Huoltovarmuuskeskuksessa. Kokouksen isäntä vastaa kokouksen järjestämisestä aiheutuneista kuluista. Sähköpostia pyritään käyttämään hyväksi mahdollisimman paljon työryhmien työskentelyssä. Osallistujat vastaavat omista kuluistaan. Ulkopuolisten tilausten ja selvitysten osalta rahoitusta mahdollisesti erikseen sovitusti liikenne- ja viestintäministeriön hankerahoituksesta tai Huoltovarmuuskeskuksesta.

7) Maininta, mitkä asiakirjan osat ovat viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin mukaan salassa pidettäviä

Kuten kohdassa 1.1.

VASTUUSIHTERI

Apulaisjohtaja Ilkka Kananen
Huoltovarmuuskeskus
puh. 040 500 0238
s-posti etunimi.sukunimi@nesa.fi

3.4. Kriittisen infrastruktuurin tietoturvaluusjaosto

1) Toimenpiteen sisältö

Perustetaan tietoturvaluusasioiden neuvottelukunnan alaisuuteen kriittisen infrastruktuurin tietoturvaluusjaosto yhteistyön tehostamiseksi. Jaoston tehtävänä on kartoittaa kansallisesti merkittävimmät kriittisen infrastruktuurin teknologiariskit, arvioida riskien toteutumistodennäköisyydet ja niiden vaikutusten kohdentuminen sekä laatia tarvittavat toimenpide-ehdotukset riskien pienentämiseksi, poistamiseksi tai siirtämiseksi.

2) Täsmällinen vaikuttavuustavoite

Jaoston tavoitteena on kartoittaa kriittisen infrastruktuurin toimijat ja keskeiset toimenpiteet tietoturvaluuden ja yhteistyön lisäämiseksi. Tavoitteena on lisätä proaktiivista toimintaa, mutta toisaalta turvata liiketoiminnan jatkuvuus myös häiriöiden kohdatessa. Tavoitteena on luoda yhteistyö toimijoiden kesken tietoturvatietoisuuden lisäämiseksi, parhaiden käytäntöjen luomiseksi ja niiden levittämiseksi. Yhteiskunnan toimivuuden kannalta kriittisten toimijoiden tietoturvaluudesta huolehtimalla voidaan merkittävästi lisätä yhteiskunnan toimivuutta erilaisissa häiriötilanteissa ja siten lisätä luottamusta yhteiskunnan toimivuuteen. Sähkönjakelun ja sähköisen viestinnän voimakkaan riippuvuussuhteen vuoksi yhtenä kriittisenä tavoitteena on tehdä selvitys teknologiariskien vaikutuksesta viestintäpalveluihin ja sähkönjakeluun sekä laatia toimenpide-ehdotukset. Jaoston tavoitteena on myös Viestintäviraston CERT-toiminnan kehittäminen paremmin kriittistä infrastruktuuria palvelevaksi.

3) Mahdollisesti perustettavan jaoston tai työryhmän nimi ja toimikausi

Kriittisen infrastruktuurin tietoturvaluusjaosto. Jaosto perustetaan neuvottelukunnan alaisuuteen. Jaoston toimikausi päättyy 31.12.2005.

4) Aikataulu ja väliraportoinnin aika sekä raporttien tavoitesisältö

Jaosto raportoi toiminnastaan neuvottelukunnalle. Jaostolla on lisäksi oikeus luovuttaa tietoja Viestintävirastolle kansallisen tietoturvaluusriskien tilannekuvan ylläpitämiseksi. Jaoston toimintaa koskeva toteutussuunnitelma neuvottelukunnalle 16.3.2004. Ensimmäinen raportti tulee luovuttaa neuvottelukunnalle 1.9.2004 mennessä.

5) Osallistuvat elinkeinoelämän ja julkishallinnon tahot

Lehtimäki Timo, Viestintävirasto, pj
 Kananen Ilkka, Huoltovarmuuskeskus, vpj
 Arnkil Lars, VR-Yhtymä Oy
 Bergius Kimmo, Microsoft Finland Oy
 Halkola Tapio, Finnet-liitto ry
 Heliö Erkki, TietoEnator Oy
 Hyppönen Ari, F-Secure Oy
 Hyvärinen Pertti, puolustusvoimat
 Junnila Esko, Digita Oy
 Kalinen Riku, Suojelupoliisi
 Kallio Jani, Elisa Oy
 Keronen Jouni, Fortum Oy
 Lahti Juhani, Song Networks
 Mellin Jorma, Ficix
 Mellin Terttu, valtiovarainministeriö
 Paananen Antti, Energiatarkkavirasto
 Porthan Juhani, sisäasiainministeriö
 Ristikankare Timo, Fingrid
 Rostedt Nils, Oy LM Ericsson Ab
 Tassberg Antti, Nokia Oy
 Viitasaari Mikko, TeliaSonera Finland Oy
 Ylitalo Timo, Suomen Pankkiyhdistys ry
 Parmes Rauli, liikenne- ja viestintäministeriö

Muodostuneen ryhmän kokoonpanoa voidaan muuttaa ja siihen voidaan ottaa vastuusihteerin harkinnan mukaan lisää vaikuttavuustavoitteen toteuttamisen kannalta merkityksellisiä tahoja.

6) Rahoitus ja sen jakautuminen ajallisesti sekä toimijoittain

Normaali toimintamuoto ovat kokoukset, jotka yleensä pidetään Viestintävirastossa, mutta sovittaessa myös muualla, esimerkiksi jäsenten yrityksissä. Kokouksen isäntä vastaa kokouksen järjestämisestä aiheutuneista kuluista. Sähköpostia pyritään käyttämään hyväksi mahdollisimman paljon työryhmien työskentelyssä. Osallistujat eivät saa korvauksia tai palkkioita työskentelystä ja osallistujatahot vastaavat omista kuluistaan. Teknisten ratkaisujen kehittämiskuluista vastaa pääosin Viestintävirasto. Ulkopuolisten tilausten ja selvitysten osalta rahoitus erikseen sovitulla tavalla liikenne- ja viestintäministeriön hankerahoituksesta.

7) Maininta, mitkä asiakirjan osat ovat viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin mukaan salassa pidettäviä

Kuten kohdassa 1.1.

VASTUUSIHTEERI

Tietoturvaluusyksikön päällikkö Timo Lehtimäki
Viestintävirasto
puh. 050 514 8286
s-posti etunimi.sukunimi@ficora.fi

4. Turvataan perusoikeuksien toteutuminen ja kansallinen tietopääoma

Tietoturvallisen tietoyhteiskunnan rakentaminen ei voi tapahtua yksilöiden ja muiden toimijoiden perusoikeuksien ja vapauksien kustannuksella. Tietoturvalisessa tietoyhteiskunnassa kaikkien toimijoiden tulee voida luottaa siihen, että hänen tietonsa ja viestinsä välitetään, käsitellään ja tallennetaan luottamuksellisesti ja etteivät ne joudu väärin käsiin. Lisäksi jokaisella on oltava mahdollisuus päästä helposti käsiksi niihin tietoihin, joita hänellä on oikeus käyttää.

Yrityksillä keskeistä turvattavaa pääomaa ovat yrityssalaisuuden piiriin luettavat asiat, asiakastiedot ja tuotekehitystiedot. Tässä yhteydessä toteutetaan seuraavat toimenpiteet:

4.1. Perusoikeuksien huomioonottaminen

1) Toimenpiteen sisältö

Arvioidaan, turvataanko perusoikeuksien toteutuminen tietoturvaluutta koskevissa säännöksissä, viranomaisohjeissa ja standardeissa sekä viranomaisten sähköisissä asiointipalveluissa. Kartoitetaan ja laaditaan selvitys, jossa tutkitaan, miten sananvapaus, viestinnän luottamuksellisuus, yksityisyyden suoja ja muut perusoikeudet huomioidaan tietoyhteiskunnan palveluita, sähköistä viestintää ja tietoturvaluutta käsittelevissä säännöksissä, viranomaisohjeissa ja standardeissa sekä viranomaisten sähköisissä asiointipalveluissa. Liikenne- ja viestintäministeriö teettää edellä mainitun selvityksen, jonka pohjalta työryhmä arvioi tilanteen, täydentää selvitystä ja toteuttaa lopullisen tutkimusraportin.

2) Täsmällinen vaikuttavuustavoite

Hankkeen toteuttamisella tulee varmistaa, että perusoikeudet otetaan ja on otettu huomioon tietoturvaluutta koskevissa säännöksissä, viranomaisohjeissa ja standardeissa sekä viranomaisten sähköisissä asiointipalveluissa. Tutkimuksesta tulee käydä ilmi, jos jossain kohtaa on puutteita tai epäselvyyksiä. Tutkimuksen perusteella voidaan arvioida, kuinka ja missä määrin parannuksia perusoikeuksien toteutumisen kannalta olisi tehtävä.

3) Perustettavan työryhmän nimi ja toimikausi

Perustetaan perusoikeuksien arviointityöryhmä, jonka toimikausi alkaa 1.4.2004 ja päättyy neuvottelukunnan toimikauden päättyessä, ellei neuvottelukunta muuta päättää.

4) Aikataulu ja väliraportoinnin aika sekä raporttien tavoitesisältö

Selvitys perusoikeuksien huomioonottamisesta valmis 1.8.2004.

Perusoikeuksien arviointityöryhmän kokoukset ja niistä raportointi pöytäkirjamuodossa elokuussa ja syyskuussa. Lopullinen tutkimusraportti *Yksityiselämän suoja ja sananvapaus tietoyhteiskunnassa* lokakuun lopussa 2004.

5) Osallistuvat elinkeinoelämän ja julkishallinnon tahot

Helopuro Sanna, liikenne- ja viestintäministeriö
Lantto Eeva, Viestintävirasto
Tarvainen Tapani, EFFI ry
Vettenranta Leena, oikeusministeriö, kommentoijana
Kajantie Sari, Keskusrikospoliisi, kommentoijana.

Muodostuneen ryhmän kokoonpanoa voidaan muuttaa ja siihen voidaan ottaa vastuusihteerin harkinnan mukaan lisää vaikuttavuustavoitteen toteuttamisen kannalta merkityksellisiä tahoja.

6) Rahoitus ja sen jakautuminen ajallisesti sekä toimijoittain

Liikenne- ja viestintäministeriö rahoittaa alkuvaiheessa tarvittavan selvityksen. Tietoturvastrategian toteuttamiseen varatuista t&k-varoista hankkeelle on alustavasti varattu 40 000 euroa.

7) Maininta, mitkä asiakirjan osat ovat viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin mukaan salassa pidettäviä

Kuten kohdassa 1.1.

VASTUUSIHTERI

Neuvotteleva virkamies Sanna Helopuro
Liikenne- ja viestintäministeriö
PL 31, 00023 VALTIONEUVOSTO
puh. (09) 160 28608, 0400 515 548
s-posti etunimi.sukunimi@mintc.fi

4.2. Kansallisen tietopääoman suoja

1) Toimenpiteen sisältö

Arvioidaan kansallisen tietopääoman suoja kokonaisuudessaan huomioiden sekä yksityisen että julkisen sektorin tilanne ja kehitystarpeet. Laaditaan selvitys siitä, onko tietopääoman suoja koskevaa lainsäädäntöä uudistettava erityisesti yrityssalaisuuden, asiakastietojen, tuotekehitystietojen, immateriaalioikeuksien sekä muun yrityksen toiminnan kannalta välttämättömän tietopääoman kannalta. Samoin selvityksessä kiinnitetään huomiota julkisen tietopääoman suoja koskevaan lainsäädäntöön.

2) Täsmällinen vaikuttavuustavoite

Hankkeen toteuttamisella tulee varmistaa, että kansallinen tietopääoma on suojattu siten, että ulkopuoliset tahot eivät voi päästä siihen käsiksi ja toisaalta että ne tahot, jotka ovat oikeutettuja tietopääomaa käyttämään, voivat käsitellä tietopääomaa tietoisena siitä, että käsittely on turvallista. Hankkeen tulee pystyä esittämään keinoja, joilla pidemmällä tähtäimellä kansallinen tietopääoma on ja pysyy turvattuna. Hankkeesta muodostuvan raportin yhdessä selvityksen kanssa tulee arvioida, mitkä ovat tulevaisuudessa Suomen kannalta erityisen merkittäviä tietoturvariskejä tietopääoman kannalta, arvioida miten lainsäädännöllä voitaisiin tilannetta parantaa ja pyrkiä tätä kautta vähentämään tietoturvariskejä.

3) Perustettavan työryhmän nimi ja toimikausi

Perustetaan tietopääomasuojan arviointityöryhmä, jonka toimikausi on 1.4.2004 alkaen neuvottelukunnan toimikauden loppuun saakka, ellei neuvottelukunta muuta päättä.

4) Aikataulu ja väliraportoinnin aika sekä raporttien tavoitesisältö

Selvitys tietopääoman suojasta valmis 1.8.2004. Tietopääomasuojan arviointityöryhmän kokoukset ja niistä raportointi pöytäkirjamuodossa elokuussa, syyskuussa ja lokakuussa. Raportti kehitystarpeista ja toimenpide-ehdotuksista marras-joulukuussa 2004.

5) Osallistuvat elinkeinoelämän ja julkishallinnon tahot

Helopuro Sanna, Liikenne- ja viestintäministeriö
 Heliö Erkki, TietoEnator Oyj
 Ilmonen Urho, Nokia Oyj
 Kajantie Sari, Keskusrikospoliisi
 Mäenpää Markku, Kansallisarkisto
 Vuorenmaa Ilkka, Tekijänoikeuden tiedotus- ja valvontakeskus ry

Muodostuneen ryhmän kokoonpanoa voidaan muuttaa ja siihen voidaan ottaa vastuusihteerin harkinnan mukaan lisää vaikuttavuustavoitteen toteuttamisen kannalta merkityksellisiä tahoja.

6) Rahoitus ja sen jakautuminen ajallisesti sekä toimijoittain

Liikenne- ja viestintäministeriö rahoittaa alkuvaiheessa tarvittavan selvityksen. Tietoturvastrategian toteuttamiseen varatuista t&k-varoista hankkeelle on alustavasti varattu 20 000 euroa.

7) Maininta, mitkä asiakirjan osat ovat viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin mukaan salassa pidettäviä

Kuten kohdassa 1.1.

VASTUUSIHTERI

Neuvotteleva virkamies Sanna Helopuro
 Liikenne- ja viestintäministeriö
 PL 31, 00023 VALTIONEUVOSTO
 puh. (09) 160 28608, 0400 515 548
 s-posti etunimi.sukunimi@mintc.fi

4.3. Tietoverkkorikollisuus tietoturvallisuusongelmana

1) Toimenpiteen sisältö

Hanke muodostuu kahdesta erillisestä osiosta:

- a) *Laaditaan selvitys tietoverkossa ilmenevistä rikosilmiöistä, niiden tyypillisistä tekotavoista, mahdollisista motiiveista rikosten takana, rikosten vaikutuksista sekä rikoksilta suojautumisen edellytyksistä.*
- b) *Perustetaan työryhmä, joka selvittää mahdollisuudet järjestää säännöllisesti toistuva kyselytutkimus suomalais-ten yritysten ja julkishallinnon kohtaamista tietoverkkorikosilmiöistä. Työryhmä arvioi kartoituksen kustannukset ja aikataulun sekä päättää tutkimuksen suorittajan. Suorittaja voi olla joko ulkopuolinen taho tai työryhmän jäsenorganisaation edustaja, riippuen työryhmän lopullisesta kokoonpanosta. Mikäli suorittaja on ulkopuolinen taho, työryhmä anoo hankerahoitusta erikseen.*

2) Täsmällinen vaikuttavuustavoite

Hankkeessa tarkastellaan tietoturvallisuusongelmaa tahallisesti aiheutetun haitan näkökulmasta. Julkisuudessa käsitellään tietoturvallisuusuhkana lähes yksinomaan kohteensa satunnaisesti valitsevia haittaohjelmia (virukset, madot), jolloin muulta rikollisuudelta suojautuminen voi helposti jäädä puutteelliseksi.

Hankkeen puitteissa tuotettavan rikosilmiöraportin tarkoitus on tuoda esiin tietoverkoissa ilmenevän rikollisuuden uhka kokonaisuudessaan ja sellaisella tavalla, joka auttaa elinkeinoelämän ja julkishallinnon toimijoita sekä yksityisiä kuluttajia turvaamaan verkkoon kytketyt järjestelmänsä ja niiden sisältämät tiedot.

Hankkeen yhteydessä käynnistettävä työryhmä tuottaa resurssien salliessa rikollisuuskartoituksen, jonka tarkoitus on tuoda esiin tietoverkossa ilmeneviä tietoturvallisuusloukkaustapauksia, jotka ovat voimakkaasti piilorikollisuutta. Selvityksen perusteella voidaan kohdentaa rikostorjunnan resursseja sekä järjestelmien suojausta paremmin.

3) Perustettavan työryhmän nimi ja toimikausi

Hankkeen toteuttamiseksi perustetaan työryhmä *Tietoverkkorikollisuuskartoitus – TVRK*. Työryhmän työskentely alkaa selvityksen tietoverkossa ilmenevästä rikollisuudesta valmistuttua 1.9.2004, jolloin ryhmä määrittelee toimikautensa keston.

4) Aikataulu ja väliraportoinnin aika sekä raporttien tavoitesisältö

Selvitys tietoverkossa ilmenevistä rikosilmiöistä on valmis 1.9.2004. Tietoverkkokyselyn aikataulu määritellään ja ilmoitetaan työryhmän toiminnan käynnistyttyä.

5) Osallistuvat elinkeinoelämän ja julkishallinnon tahot

Kajantie Sari, Keskusrikospoliisi
 Arnkil Lars, TT ja VR Oy
 Helopuro Sanna, liikenne- ja viestintäministeriö
 Nieminen Pete, Netsol Oy
 Vuorenmaa Ilkka, Tekijänoikeuden tiedotus- ja valvontakeskus ry

Muodostuneen ryhmän kokoonpanoa voidaan muuttaa ja siihen voidaan ottaa vastuusihteerin harkinnan mukaan lisää vaikuttavuustavoitteen toteuttamisen kannalta merkityksellisiä tahoja.

6) Rahoitus ja sen jakautuminen ajallisesti sekä toimijoittain

Selvitys tietoverkossa ilmenevästä rikollisuudesta ei edellytä erillistä hankerahoitusta, vaan työaikakuluista vastaa laatimiseen osallistuvat julkishallinnon tahot.

Tietoverkkorikollisuuden kartoitus saattaa edellyttää erillistä hankerahoitusta. Kartoitustyöryhmä anoo tarvittaessa hankerahoitusta erikseen.

7) Maininta, mitkä asiakirjan osat ovat viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin mukaan salassa pidettäviä

Hankkeen selvitys ja kartoitus pyritään tuottamaan julkisiksi, jotta niistä olisi mahdollisimman suuri hyöty järjestelmien ja tietopääoman turvaamisen kannalta.

Työryhmän valmistelutyössä käsitelty aineisto voi kuitenkin olla osin tai kokonaan salassa pidettävää joko viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin mukaan tai aineiston luovuttajan kanssa tehdyn sopimuksen nojalla.

VASTUUSIHTTEERI

Ylitarkastaja Sari Kajantie
Keskusrikospoliisi
PL 285, 01301 Vantaa
puh. (09) 8388 6267
s-posti etunimi.sukunimi@krp.poliisi.fi

5. Lisätään tietoturvallisuustietoisuutta ja -osaamista

Tietoturvallisuusasioiden osaaminen on noussut uudeksi kansalaistaidoksi. Tietoturvalisessa yhteiskunnassa kaikkien toimijoiden tulee olla tietoisia oman toimintansa tietoturvaluusriskeistä sekä omasta roolistaan niiden ehkäisemisessä.

Kansallisen tietoturvalisuusstrategian avulla kohotetaan osaamisen tasoa panostamalla sekä tietoturvaluusammattilaisten erityisosaamiseen että kaikkien toimijoiden yleiseen tietoturvaluusustietoisuuteen. Tässä yhteydessä toteutetaan seuraavat toimenpiteet:

5.1. Tietoturvaluustuetoisuuden ja -osaamisen kartoitus sekä kehittäminen

1) Toimenpiteen sisältö

Kartoitetaan tietoturvaluustuetoisuuden ja -osaamisen nykytila mahdollisimman laajasti esim. kouluissa, työpaikoilla ja kansalaisten arjessa, määrittellen osaamisen tavoitetaso sekä käynnistämään tarvittavat hankkeet yleisen tietoturvaluustuetoisuuden ja tietoturvaluustuetoammattilaisten koulutuksen kehittämiseksi.

Kartoitukset toteutetaan kokoamalla jo olemassa olevaa tietoa ja sisällyttämällä tietoturvaa koskevia kysymyksiä kansalaisille ja organisaatioille kohdistettuihin kyselytutkimuksiin. Kansalaisten osalta tietoa kerätään Tilastokeskuksen haastattelututkimusten lisäosana. Oppilaitosten osalta tietoturvaa koskevia kysymyksiä liitetään syksyllä tehtävän koulutustietokyselyn tietoyhteiskuntaosioon. Muiden organisaatioiden osalta teetätetään tarpeelliseksi katsottavat kartoitukset tai selvitykset.

Yleisen tietoturvaluustuetoosaamisen ja tietoturvaluustuetoammattilaisten koulutuksen kehittäminen sisältyvät opetusministeriön *Koulutuksen ja tutkimuksen tietoyhteiskunta-ohjelmaan* 2004–2006. Oppilaitosten toimintaympäristöjen tietoturvaluustuetoisuuden edistäminen sisältyy opetusministeriön tietoyhteiskuntaohjelman toimeenpanoon.

2) Täsmällinen vaikuttavuustavoite

Tieto kansalaisten ja organisaatioiden yleisestä tietoturvaluustuetoisuudesta ja tietoturvaluustuetoosaamisesta lisääntyy ja täsmentyy kartoitusten avulla. Muodostuu yhteinen näkemys niistä tietoturvaluustuetoisuuden tiedoista ja taidoista, jotka ovat tarpeellisia eri tasoilla ja yhteyksissä. Tietoturvaluustuetoopetus tulee osaksi tieto- ja viestintätekniikan yleistä koulutusta eri koulutusasteilla ja tietoturvaluustuetoammattilaisten koulutus järjestetään tarvetta vastaavaksi.

3) Perustettavan työryhmän nimi ja toimikausi

Perustetaan tietoturvaluustuetoisuuden ja -osaamisen kartoittamisen yhteistyöryhmä, jonka toimikausi on 16.3.2004–31.5.2007.

4) Aikataulu ja väliraportoinnin aika sekä raporttien tavoitesisältö

Hanketta ryhdytään toteuttamaan eri tahoilla välittömästi kartoituksilla ja selvityksillä. Kartoitusten tuloksista raportoidaan vuosittain neuvottelukunnalle

5) Osallistuvat elinkeinoelämän ja julkishallinnon tahot

Suvenen Markku, opetusministeriö
Kivi Ritva, Opetushallitus
Mellin Terttu, valtiovarainministeriö
Nurmela Juha, Tilastokeskus
Virkkunen Tapio, liikenne- ja viestintäministeriö.

Muodostuneen ryhmän kokoonpanoa voidaan muuttaa ja siihen voidaan ottaa vastuusihteerin harkinnan mukaan lisää vaikuttavuustavoitteen toteuttamisen kannalta merkityksellisiä tahoja.

6) Rahoitus ja sen jakautuminen ajallisesti sekä toimijoittain

Kukin osallistuva taho kattaa yhteistoiminnan osallistumiskulut. Erikseen teetettävien kartoitusten tai selvitysten kulut pyritään kattamaan tietoturvaluustuetostrategian toteuttamiseen varatuista varoista.

7) Maininta, mitkä asiakirjan osat ovat viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin mukaan salassa pidettäviä

Kuten kohdassa 1.1.

VASTUUSIHTERI

Erikoistutkija Markku Suvenen
Opetusministeriö
PL 29, 00023 VALTIONEUVOSTO
puh. (09) 160 77397, 040 525 0091
s-posti etunimi.sukunimi@minedu.fi

5.2. Yksilöiden tietoturvaluustuetoisuuden lisääminen

1) Toimenpiteen sisältö

Lisätään yksilön tietoisuutta tietoturvaluustkysymyksistä jakamalla asiallista informaatiota, laatimalla tietoisku ja sisällyttämällä tietoturvaluustuuteen liittyvää opetusta kaikille kouluasteille. Levitetään tietoisuuden lisäämiseen liittyviä parhaita käytäntöjä tehokkaasti kaikkiin oppilaitoksiin.

Laaditaan tietoturvan peruskäsitteet kattava tietoturvanasto, jossa määritellään keskeiset käsitteet ja annetaan suositukset käsitteisiin viittaavien suomenkielisten termien käytöstä. Hanke toteutetaan Tekniikan Sanastokeskus ry:n koordinoimassa työryhmässä. Työryhmässä on asiantuntijajäsenet Elisa Oyj:stä, Finnet-liitto ry:stä, F-Secure Oyj:stä, liikenne- ja viestintäministeriöstä, TeliaSonera Finland Oyj:stä ja Viestintävirastosta. Sanaston on tarkoitus valmistua kesään 2004 mennessä.

Kansalaisten tietoturvatietoisuutta lisätään edelleen Kansallisen tietoturvapäivän yhteydessä jaettavalla aineistolla ja kampanjoinnilla. Oppilaitosten osalta tietoturvaluustuuden opetus ja tietoisuuden lisääminen sisältyvät opetusministeriön *Koulutuksen ja tutkimuksen tietoyhteiskuntaohjelmaan* 2004–2006. Opetushallinto pyrkii sisällyttämään tietoturva-asiat yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen opetussuunnitelmien perusteisiin osana tieto- ja viestintätekniikan yleistä opetusta. Tietoutta Internetin turvallisesta käytöstä levitetään edelleen kaikkiin oppilaitoksiin.

2) Täsmällinen vaikuttavuustavoite

Kansalaisten tietoturvaluustuustietoisuus ja -osaaminen sekä turvallisuusasioiden käytäntöön soveltaminen lisääntyvät (tieto)yhteiskunnassa. Tilanteen kehittymistä seurataan vuosittain muun muassa Tilastokeskuksen haastattelututkimusten avulla.

3) Perustettavan työryhmän nimi ja toimikausi

Perustetaan *Yksilöiden tietoturvaluustuustietoisuuden lisäämisen yhteistyöryhmä*, jonka toimikausi on 16.3.2004–31.5.2007.

4) Aikataulu ja väliraportoinnin aika sekä raporttien tavoitesisältö

Hanketta ryhdytään toteuttamaan eri tahoilla välittömästi. Toiminnan tuloksista raportoidaan vuosittain neuvottelukunnalle.

5) Osallistuvat elinkeinoelämän ja julkishallinnon tahot

Suvenen Markku, opetusministeriö
Immonen-Oikkonen Pirjo, Opetushallitus
Virkkunen Tapio, liikenne- ja viestintäministeriö
Mellin Terttu, valtiovarainministeriö
Salminen Oili, TIEKE Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus ry
Suhonen Mari, Tekniikan Sanastokeskus ry

Muodostuneen ryhmän kokoonpanoa voidaan muuttaa ja siihen voidaan ottaa vastuusihteerin harkinnan mukaan lisää vaikuttavuustavoitteen toteuttamisen kannalta merkityksellisiä tahoja.

6) Rahoitus ja sen jakautuminen ajallisesti sekä toimijoittain

Kukin osallistuva taho kattaa yhteistoiminnan osallistumiskulut. Erikseen teetettävien kartoitusten tai selvitysten kulut pyritään kattamaan tietoturvaluuststrategian toteuttamiseen varatuista varoista.

7) Maininta, mitkä asiakirjan osat ovat viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin mukaan salassa pidettäviä

Kuten kohdassa 1.1.

VASTUUSIHTERI

Erikoistutkija Markku Suvenen
Opetusministeriö
PL 29, 00023 VALTIONEUVOSTO
puh. (09) 160 77397, 040 525 0091
s-posti etunimi.sukunimi@minedu.fi

5.3. Julkishallinnon tietoisuus

1) Toimenpiteen sisältö

Lisätään aktiivisesti valtionhallinnon ja kuntasektorin tietoturvaluustietoisuutta.

2) Täsmällinen vaikuttavuustavoite

Annetaan ohjeita. Lisätään tiedottamista.

3) Toteutus

Kootaan aineisto annetuista ohjeista ja tiedotteista.

4) Aikataulu

Aineisto on koottuna viimeistään vuonna 2005.

5) Osallistujat

Mellin Terttu, valtiovarainministeriö

Heinonen Marja, liikenne- ja viestintäministeriö

Nenonen Markku, sisäasiainministeriö

Muodostuneen ryhmän kokoonpanoa voidaan muuttaa ja siihen voidaan ottaa vastuusihteerin harkinnan mukaan lisää vaikuttavuustavoitteen toteuttamisen kannalta merkityksellisiä tahoja.

6) Rahoitus

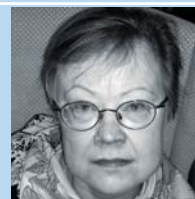
Aineisto voidaan koota virkatyönä. Karttoitus voidaan tehdä myös ulkopuolisena konsulttityönä. Tämä edellyttää rahoituksen järjestämistä. Aineiston kokoamisessa näkökulmana on aihealueiden kokonaisuuksia. Lisäksi mahdollisuuksien mukaan tarkastellaan ohjeiden ja tiedotteiden tunnettuisuutta kohdejoukkojen parissa.

7) Maininta, mitä asiakirjan osat ovat viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999)24 §:n 1 momentin mukaan salassa pidettäviä

Kuten kohdassa 1.1.

VASTUUSIHTEERI

Hallitussihteeri Terttu Mellin
Valtiovarainministeriö
PL 28, 00023 VALTIONEUVOSTO
puh. (09) 160 33214, 040 820 3254
s-posti: etunimi.sukunimi@vm.fi

5.4. Sertifikaatit

1) Toimenpiteen sisältö

Toteutetaan selvitys kansainvälisistä ja kansallisista tietoturvaluuteen liittyvistä sertifikaateista sekä tarpeesta edistää sertifikaattien käyttöä ja käyttäjien ja kuluttajien niitä koskevaa tietoisuutta. Asetettava sertifikaattityöryhmä laatii aiheesta raportin, jossa esitetään ehdotukset mahdollisesti kansallisesti tarvittavista toimenpiteistä. Työryhmän työn tueksi voidaan tarvittaessa teettää konsulttiselvitys.

2) Täsmällinen vaikuttavuustavoite

Hankkeen toteuttamisella tulee kyetä omalta osaltaan edesauttamaan tietoturvaluuteen liittyvien sertifikaattien kehittämistä ja käyttöä sekä lisäämään käyttäjien ja kuluttajien tietoisuutta sertifikaattien merkityksestä tuotteita ja palveluita hankittaessa. Hankkeen tulee esittää sertifikaattien käytön edistämistä koskevia suosituksia ja ehdotuksia muille tarvittaville toimenpiteille.

3) Perustettavan työryhmän nimi ja toimikausi

Perustetaan sertifikaattityöryhmä, jonka toimikausi on 1.4.2004–31.12.2004.

4) Aikataulu ja väliraportoinnin aika sekä raporttien tavoitesisältö

Työryhmän raportti 1.12.2004.

5) Osallistuvat elinkeinoelämän ja julkishallinnon tahot

Perttula Juha, liikenne- ja viestintäministeriö
Haapaniemi Leena, SFS-Inspecta Sertifiointi Oy
Helkamäki Tarja, Elisa Oyj
Kilkkilä Sami, Viestintävirasto
Kokko-Herrala Riitta, Kuluttajavirasto
Koskinen Sami O., TKK
Tikkanen Leena, Mittatekniikan keskus.

Muodostuneen ryhmän kokoonpanoa voidaan muuttaa ja siihen voidaan ottaa vastuusihteerin harkinnan mukaan lisää vaikuttavuustavoitteen toteuttamisen kannalta merkityksellisiä tahoja.

6) Rahoitus ja sen jakautuminen ajallisesti sekä toimijoittain

Liikenne- ja viestintäministeriö rahoittaa työn alkuvaiheessa mahdollisesti tarvittavan konsulttiselvityksen.

7) Maininta, mitkä asiakirjan osat ovat viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin mukaan salassa pidettäviä

Kuten kohdassa 1.1.

VASTUUSIHTEERI

Neuvotteleva virkamies Juha Perttula
Liikenne- ja viestintäministeriö
PL 31, 00023 VALTIONEUVOSTO
puh. (09) 160 28617, 0400 694 419
s-posti: etunimi.sukunimi@mintc.fi

5.5. Kansallinen tietoturvapäivä

1) Toimenpiteen sisältö

Julkishallinnon, elinkeinoelämän ja järjestöjen yhteinen kansallinen tietoturvapäivä järjestetään vuosittain helmikuussa. Päivän tarkoitus on lisätä kansalaisten tietoisuutta ajankohtaisista tietoturvauhista ja erilaisista käytännön tavoista suojautua uhilta. Päivän tulee hengeltään kuvastaa kansallisia tahoja, joissa jokaisen osallistuvan tahon tulee päästä esille myös omista, esimerkiksi kaupallisista lähtökohdistaan.

2) Täsmällinen vaikuttavuustavoite

Tietoturvapäivän tavoitteena on viestinnän ja markkinoinnin keinoin nostaa tietoverkossa kiinni olevien kansalaisten tietoisuutta tietoturvauhista ja keinoista, joilla niiltä suojaudutaan.

Vuoden 2005 tietoturvapäivän kohderyhmäksi on valittu peruskouluikäiset lapset, heidän opettajansa ja vanhempansa. Tietoturvapäivän suunnittelu- ja toteutustyöryhmä miettii tarkemmin päivän sisältöä, viestintää ja markkinointia ensimmäisessä kokouksessaan sekä tekee päätökset tietoturvapäivän linjauksista ja rahoituksista. Vastuusihteeri esittelee ensimmäisessä kokouksessa alustavan ehdotuksen päivän sisällöksi.

3) Perustettavan työryhmän nimi ja toimikausi

Vielä nimeämätön työryhmä aloittaa toimintansa huhti–toukokuussa 2004. Työryhmä kokoontuu 5–10 kertaa ennen varsinaista päivää ja muutaman kerran sen jälkeen. Ad hoc -alatyöryhmät kokoontuvat tarvittaessa.

4) Osallistuvat elinkeinoelämän ja julkishallinnon tahot (saattaa vielä täydentyä):

Elers Nora, Ficom
 Anttila Johanna, liikenne- ja viestintäministeriö
 Aromaa Juha, Mannerheimin Lastensuojeluliitto
 Immonen-Oikkonen Pirjo, Opetushallitus, viestintä ja opetusteknologiayksikkö
 Kuikka Suvi, Pelastakaa Lapset ry
 Lauttamus-Kauppila Anna, Viestintävirasto
 Luhtala Riitta, HTV Oy
 Matthews Tia, Nokia Oyj
 Mikkola Marko, Symantec Finland Oy
 Mäenpää Heikki, Kangasala-ABC-IT
 Niittysalo Rami, MTV Interactive
 Ovaska Anita, Elisa Oyj
 Partanen Heikki, Tietosuojavaltuutetun toimisto
 Pere Katriina, liikenne- ja viestintäministeriö
 Rosendahl Mauri, Helsingin yliopisto (Tietoturva ry)
 Salminen Oili, TIEKE Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus ry.
 Saxén Timo, TeliaSonera Finland Oyj
 Sirkiä Jaana, F-Secure Oyj
 Suvanen Markku, opetusministeriö
 Tassi Tiina, Finnet-ryhmä
 Typpö Anne, Ericsson
 Viljanen Maritta, Hewlett-Packard Oy
 Vuorio Tiina, Microsoft Oy

Muodostuneen ryhmän kokoonpanoa voidaan muuttaa ja siihen voidaan ottaa vastuusihteerin harkinnan mukaan lisää vaikuttavuustavoitteen toteuttamisen kannalta merkityksellisiä tahoja.

5) Rahoitus ja sen jakautuminen ajallisesti sekä toimijoittain

Tietoturvapäivän kustannukset muodostuvat viestintä- ja markkinointimateriaalin tuotannosta, jakelusta ja prosessin koordinoimisesta. Kustannukset nousivat vuonna 2004 satoihin tuhansiin euroihin. Kysymys siitä, minkälaiseksi kustannukset muodostuvat ja miten ne jaetaan vuonna 2005 yhteistyötahojen kesken, on vielä auki.

VASTUUSIHTERI

Viestintäpäällikkö Nora Elers
 Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto FiCom ry
 Korkeavuorenkatu 30 A, 00130 Helsinki
 puh. (09) 6812 1015, 050 574 6977
 s-posti: etunimi.sukunimi@ficom.fi

Kansallisia tietoturvatekijöitä

1. Aarnio Reijo,	Tietosuojavaltuutetun toimisto
2. Ahola Ilkka,	Sun Microsystems Oy
3. Anttila Johanna,	liikenne- ja viestintäministeriö
4. Arnell Jani,	Viestintävirasto,
5. Arnkil Lars,	VR-Yhtymä Oy
6. Antikainen Päivi,	liikenne- ja viestintäministeriö
7. Aromaa Juha,	Mannerheimin Lastensuojeluliitto
8. Bergius Kimmo,	Microsoft Finland Oy
9. Bonnici Keith,	TEKES
10. Elers Nora,	Tietoliikenteen ja tietotekniikan liitto FiCom ry
11. Haapaniemi Leena	SFS-Inspecta Sertifiointi Oy
12. Hagman Rauni,	Viestintävirasto
13. Halkola Tapio,	Finnnet-liitto ry
14. Hallikainen Aaro,	Poliisin tietohallintokeskus
15. Hanski Mikko-Pekka,	Idean Research Ltd.
16. Harald Bo,	Nordea Oyj
17. Heinonen Arsi,	Viestintävirasto
18. Heinonen Marja,	liikenne- ja viestintäministeriö
19. Heliö Erkki,	TietoEnator Oyj
20. Helkamäki Tarja,	Elisa Oyj
21. Helopuro Sanna,	liikenne- ja viestintäministeriö
22. Herranen Mari,	liikenne- ja viestintäministeriö
23. Holopainen Sami,	Elisa Oyj
24. Huhanantti Hellevi,	Väestörekisterikeskus
25. Huopio Kauto,	Viestintävirasto
26. Hyppönen Ari,	F-Secure Oy
27. Hyvärinen Pertti,	puolustusvoimat
28. Hyytiä Kalevi,	puolustusvoimat
29. Härkönen Juha,	Fortum Oyj
30. Ilmonen Urho,	Nokia Oyj
32. Immonen-Oikkonen Pirjo,	Opetushallitus
31. Junnila Esko,	Digita Oy
32. Jäppinen Arvo,	opetusministeriö
33. Järvinen Antti,	Yleisradio Oy
34. Kaila Urpo,	CSC Tieteen tietotekniikan keskus
35. Kajantie Sari,	Keskusrikospoliisi
36. Kalinen Riku,	Suojelupoliisi
37. Kallio Jani,	Elisa Oyj
38. Kananen Ilkka,	Huoltovarmuuskeskus
39. Kannisto Santeri,	SOT Finnish Software Engineering Ltd.
40. Kari H. Hannu,	Teknillinen korkeakoulu
41. Karjalainen Jorma,	valtiovarainministeriö
42. Keinälä Severi,	Teollisuuden ja työnantajain keskusliitto ry
43. Kekkonen Timo,	kauppa- ja teollisuusministeriö
44. Keronen Jouni,	Fortum Oyj
45. Keskitalo Kari,	kauppa- ja teollisuusministeriö
46. Kilkkilä Sami,	Viestintävirasto
47. Kivi Ritva,	Opetushallitus
48. Koivunen Erka,	Elisa Oyj
49. Kokko-Herrala Riitta,	Kuluttajavirasto
50. Koli Markku,	Puolustusvoimat
51. Koponen Heikki,	Symantec Finland
52. Korvola Kaarlo,	sisäasiainministeriö
53. Koskinen Sami O,	TKK
54. Kuikka Suvi,	Pelastakaa Lapset ry
55. Kuperinen Veli-Pekka,	Huoltovarmuuskeskus
56. Lahti Juhani,	Song Networks
57. Lantto Eeva,	Viestintävirasto
58. Lappi Jaana,	kauppa- ja teollisuusministeriö
59. Lauttamus-Kauppila Anna,	Viestintävirasto
60. Lehtimäki Timo,	Viestintävirasto

61. Lehtonen Sami,	VTT
62. Lepinsalo-Harju Elise,	Nokia Oyj
63. Lillberg Petri,	SSH Communications Security Corporation
64. Linnainmaa Leena,	Keskuskauppakamari
65. Luhtakanta Perttu,	puolustusvoimat
66. Luhtala Riitta,	HTV Oy
67. Matthews Tia,	Nokia Oyj
68. Mehtälä Martti,	Microsoft Oy
69. Mellin Jorma,	Ficix
70. Mellin Terttu,	valtiovarainministeriö
71. Miettinen Kirsi,	liikenne- ja viestintäministeriö
72. Mikkola Marko,	Symantec Finland
73. Mäenpää Heikki,	Kangasala-ABC-IT
74. Mäenpää Markku,	Kansallisarkisto
75. Naulapää Reijo,	sisäasiainministeriö
76. Nenonen Markku,	sisäasiainministeriö
77. Nieminen Pete,	Netsol Oy
78. Niittysalo Rami,	MTV Interactive
79. Nurmela Juha,	Tilastokeskus
80. Oksanen Kari,	Nordea Oyj
81. Ovaska Anita,	Elisa Oyj
82. Paananen Antti,	Energiamarkkinavirasto
83. Palomäki Pirkka,	F-Secure Corporation
84. Parmes Rauli,	liikenne- ja viestintäministeriö
85. Partanen Heikki,	Tietosuoja-valtuutetun toimisto
86. Pere Katriina,	liikenne- ja viestintäministeriö
87. Perttula Juha,	liikenne- ja viestintäministeriö
88. Pietikäinen Kristiina,	liikenne- ja viestintäministeriö
89. Pohjola Hannele,	Teollisuuden ja työnantajain keskusliitto ry
90. Porthan Juhani,	sisäasiainministeriö
91. Purhonen Mika,	Huoltovarmuuskeskus
92. Pursiainen Harri,	liikenne- ja viestintäministeriö
93. Rintanen Terho,	puolustusvoimat
94. Ristikankare Timo,	Fingrid
95. Ristola Juhapekka,	liikenne- ja viestintäministeriö
96. Rosendahl Mauri,	Helsingin yliopisto ja Tietoturva ry
97. Rostedt Nils,	Oy LM Ericsson Ab
98. Salminen Helvi,	Setec Oy
99. Salminen Oili,	Tieke Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus ry
100. Saxén Timo,	TeliaSonera Finland Oyj
101. Siilasmaa Risto,	F-Secure Oyj
102. Simell Timo,	Tieke Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus ry
103. Sirkiä Jaana,	F-Secure Oyj
104. Suhonen Mari,	Tekniikan Sanastokeskus ry
105. Suvanan Markku,	opetusministeriö
106. Svento Reijo,	Tietoliikenteen ja tietotekniikan liitto FiCom ry
107. Tanner Simo,	Kuntaliitto
108. Tarvainen Tapani,	EFFI ry
109. Tassberg Antti,	Nokia Oyj
110. Tassi Tiina,	Finnet-ryhmä
111. Tiihonen Kalevi,	Teollisuuden ja työnantajain keskusliitto ry
112. Tikkanen Leena,	Mittatekniikan keskus
113. Typpö Anne,	Oy LM Ericsson Ab
114. Vainio Arto,	SSH Communications Security Oy
115. Vettenranta Leena,	oikeusministeriö
116. Viitasaari Mikko,	TeliaSonera Finland Oyj
117. Viljanen Maritta,	Hewlett-Packard Oy
118. Wilska Marita,	Kuluttajavirasto
119. Virkkunen Lauri,	Vattenfall Oy
120. Virkkunen Tapio,	Liikenne- ja viestintäministeriö
121. Wirman Kari,	Elisa Oyj
122. Vuorenmaa Ilkka,	Tekijänoikeuden tiedotus- ja valvontakeskus ry
123. Vuorio Tiina,	Microsoft Oy
124. Ylitalo Timo,	Suomen Pankkiyhdistys ry
125. Zilliacus Stefan,	Symantec Finland

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

PL 31

00023 VALTIONEUVOSTO

Puh. (09) 160 02

Faksi (09) 160 28596

www.mintc.fi